

május 31.
vermekóra. 11: Rádió...
12.30: Hírek. 12.50:
20: Operett.
12.50: Hírek, kozmetika. 11:
pontos idő, időjárás.
Közben Rádiókroni-
ngverseny. 3: Ját-
művelésügyi minisz-
ata. 4.15: Rádiógye-
zletek. 6.40: Az otthon-
an. 7.10: Cigányzene.
rek. 9.30: Hősök em-
pontos időjelzés, idő-
szalonzenekar hang-

ari hangverseny.
zene.
zene.
fenbach: Favart asz
rádiózenekar. 3: Éjjel
ekhangverseny. 21.00
ok.
ra.
mofón. 20.45: Puccini
perája.
A dollárkirálynő e
nekar.
áni zene.
lalajkzene.

junius 1.
rádiózenekar. 19: Da-
19.40: Rádiógye-
es. 20.45: Szavala-
rek.
zenekari hangv. 9.30
vartett. 12.25: Híre-
időjárás. 2.45: Híre-
adója. 4.45: Ponto-
hírek. 5: Bulgária kö-
előadás. 5.30: Hang-
nyelvoktatás. 7.30
15: Pontos időjelzés
0: Gramofonhang-
20: Francia nyelv-
re halálának 500 éve
cigányzene.
raest.
zer. Berlioz és Saint-
vek.

Rubinstein D-mo-
Oceán szimfóniája.
Régi indulók. — 21
művei.
Poznan. 20.30: Leon-
trányóje c. operettje
zerü zene.
ték. 21.30: Kamar-
nyü zene.
nekar. Mendelssohn

életáni zene.
éneke.
verseny.
dalok és operarész-
verseny.
emzeti dalok.
ek. rádiózenekar.

rdetéseik
velő, nagy irodai gy-
elhelyezkedést kere-
szíves megkereséseket
kiadóba kérek.

Corso Bazárban
ra ingyen. Gyermekkos-
l kezdve
vendéglő fölszer-
ra sürgősen kiad-
1.
ch Böske kézimunk-
u ucca 16.

hez, itallal, tüzi-
pontban, társat ker-
nk. Cim a kiadóhíva-
elyemből, gyapjúb-
vállalok. Cim: Cale-
ajtó 4.

nk junius 15-re. Va-
magánosnó jelentke-
Tanonc-Otthon Pa-

XIV. EVF. • 120. SZAM
Cluj—Kolozsvar, 1931
junius 2 Kedd
5691 Ev Szivan 21

Taxa postala
platite in numerar
No. 224.716-929.

Ar 5 lej

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAINAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Str. Baron L. Pop (vot Brassai
ucca) 10. szám. Telefonszám: 9-77

ELŐFIZETÉSI ARAK:
Félévre 600 lej
Negyedévre 320 lej
Egy hónapra 110 lej

KÜLFÖLDI
ELŐFIZETÉSI ARAK:
Egy évre 10 dollár
Egy óra 1 dollár (vagy ennek
megfelelő pénznem)
Hirdetések tarifa szerint
vételnek fel

Az első választási eredmények

A zsidóság az egész országban példás
fegyelemmel szavazott a Zsidó Pártra

Máramarosszigeten letartóztatták a Zsidó Párt bizalmi férfiit. Landau volt képviselőt
letartóztatták és csendőrök kísérték faluról-falura. Szatmár megyében egész falvakat
akadályozták meg a szavazásban

Féktelen terrortal és visszaélésekkel biztosította a kormány győzelmét

Lapunk zártakor, amikor e sorokat
írjuk, csak az első hézagos választási
eredmények futottak be szerkesztősé-
ünkhez s így nem alkothatunk tiszta
épet azokról. Am, ha a számszerű ered-
mények még nem is ismeretesek, annál
omorubb bizonyossággal áll előttünk a
ny, hogy a kormány és alárendelt kö-
gei minden hangzatos ígérete ellené-
a legféktelenebb terror eszközeit
kalmazták az ellenzéki és főleg kisebb
gi szavazókkal szemben, nem riadva
szsa a legdrasztikusabb módszerektől
m, miáltal sikerült is a kisebbségi és
enzéki szavazók jelentős részét meg-
adályozni abban, hogy választói jogu-
at gyakorolhassák. Számos helyen
gagakadályozták a bizalmi férfiakat
gy, hogy az urnákat őrizték és így el-
szelhető, milyen eredmények kerültek
ezekből a kormánygyáság alatt
ló urnákból. Hiábavaló volt tehát
rga miniszterelnök és Argetoianu
ügyminiszter ünnepélyes ígérete,
Poznan. Hatiegan miniszternek a Zsidó
árthoz intézett levele, a vidéki választ-
si diktátorok vagy titkos utasítások-
a, vagy a maguk szakállára nemcsak
gy újra felidéztek, de még messze
is szárnyalták a liberális és az ave-
szkánus kormányok választási atroc-
sait és visszaéléseit.

nek ellenére is megállapítható már
most, hogy a zsidó szavazók mindenütt
az egész országban öntudatosan és fe-
gyelemzetten vonultak fel a Zsidó Párt
mellett és ahol nem akadályozták őket
meg, egységesen szavaztak le a zsidó
listára.
Lesz még alkalmunk bőven foglalkoz-
ni ezeknek a választásoknak lefolyásá-
val és megfelelő kritikát gyakorolni fö-
lötté. De már most, alig néhány órával
a szavazás lezárása után, kétségtelen
tényként megállapíthatjuk, hogy a vá-
lasztások eredményét törvénytelen in-
tézkedésekkel és korlátozásokkal súlyo-
san meghamisították s a hivatalosan
közvetett választási adatok nem fogják
hűségeen visszatükrözni a választók
igazi akarát.

Szomorú jelenség, hogy egyes, ma-
gukról és kötelességükről megfellede-
zett tisztviselők és választási kiskirá-
lyok ismét visszasüllyesztették az orszá-
got abba a balkáni állapotba, amelyből
oly nehéz kiútni, amennyi lehetett csak
kiemelni. A felháborító erőszakosságok
és urnamanipulációk nem alkalmak
arra, hogy a kormány amúgy is kétes
tekintélyét növeljék itt bent az ország-
ban, a külföldön pedig még súlyosabb
megítéléssel fog találkozni ez a csend-
őrszurok árnyékában megejtett vá-
lasztás. A kormány győzelmé pyrrhusi
győzelem s az összeülő parlament sorsa
is meg van pecsételve. Ennek az erő-
szakosan összerelt többségnek az ural-
ma nem lehet tartós és munkájától nem
várunk semmi jót. Adja Isten, hogy
rossz próféták legyünk és csalatkozzunk
pesszimista jóslatainkban.

rosban ma délelőtt az a hír terjedt el,
hogy Muscel megyében a csendőrök letar-
tóztatták Mihalache volt belügyminisz-
tert. A belügyminisztérium cáfolja ezt a
hírt is.
Bucuresti-Bukarest, junius 1. Ma dé-
előtt az a hír terjedt el, hogy Orhei me-
gye egyik szavazóköriletében a szavazók
betörték a választási helyiségbe. A hirre
vonakozólag részletek még hiányoznak.
A Lupta szerint egész csomó ilyen hírt
forrnak közrebecsíteni azzal a céllal, hogy
ig indokolják majd a karhatalom be-
volulását és a bizalmiak eltávolítását.
Bucuresti-Bukarest, junius 1. Bukarest-
be a választások nyugodtan folynak.
Dég 7852 szavazatot adtak le a főváros
künböző kerületeiben, 20—25 százalékát

Besarábiában preparált urnákkal és
szavazólapokkal dolgoznak

A kora délutáni órákban kezdtek be-
adni a szerkesztőségbe a jelentések az
ország különböző részeiből a választások
folyásáról. A kormány hivatalos kom-
munkái egyöntetűen hangzottak, hogy
Választások mindenütt a legnagyobb
ben és nyugalomban zajlottak le,
szel szemben az ellenzéki lapok konkrét
atokat közöltek arról az irtózatoss terror
al, amely az egész ország területén a
lasztókra nehezített. A választások
estéjén egyébként maga Argetoianu is
ismerte, hogy a vidéki satrapák még az
intencióit is meghaladó módon terrori-
ták a lakosságot. Csaknem mindenütt
kormánypárti lista utolsó helyzetitjei
rtak elő az erőszakosságok inszenzá-
ban, hogy a maguk sikerét minden áron
tosítsák. A választási eredményekről
ló tudósításainkat a beérkezés sor-
ndjében alább adjuk:

Bucuresti-Bukarest, junius 1. Május
30-ról, 31-re virradó éjszaka a cetatea-
albai ellenzéki képviselőjelöltek rajta-
ütöttek a liberális ágenseken, midőn ezek
a volt liberális prefektus 70-es számot
viselő autóján 10.000 szavazóedulát akar-
tak a megyébe kiszállítani. Az összes
szavazóedulát szabályszerűen le voltak
pecsételve, a kormány javára természet-
esen. A felfedezésről közjegyző előtt jegy-
zőkönyvet vettek fel és azt a választási
körzet elnökéhez terjesztették.
A belügyminisztérium ellenzéki kohol-
mányok mondja ezt a hírt, amelynek
autentikus voltához kétség sem férhet.
Ugyancsak Cetatea-Alba megyében, Ducu-
lescu főszolgabíró lakásán két különbe-
járatu urnát találtak az ellenzék szem-
füles emberei. Erről a leletről is jegyző-
könyvet vettek fel.

Máramarosban letartóztatták a Zsidó
Párt bizalmi férfiit

Sighet-Máramarossziget, junius 1.
(Az Uj Kelet tudósítójától). Márama-
rosszigeten, ahol a kormányközegek és
a hatóságok, már jóval a választások
előtt is féktelen terrortal és hallatlanul
drasztikus eszközökkel próbáltak presz-
sziót gyakorolni a zsidó választókra,
most a választás napján olyan eszközök
höz folyamodtak, amelyek még Mára-
maros történetében is egyedül állanak.
A kormány máramarosi exponensei-
nek kétségtelenül sikerült eredményt el-
érni, mert a zsidó szavazók nagyrészét
a csendőrszurok kergették el az urn-
ák elől, a bizalmiférfiakat egyszerűen
lefogták és a rendőrségen tartották
őrizetben. Ilyen körülmények között
valóban biztosították a máramarosi kis-
királyok a Jorga-kormány máramarosi
diadalát.

Az első választási eredmények

Kolozsvar zsidó lakossága különös iz-
galommal várta a választási eredménye-
ket. Első ízben történt, hogy önálló lis-
tával indult a zsidóság a választási harc
ba és így annak kimenetele érthető mó-
don izgalomba hozta a város zsidóságát.
A szavazás este 8 órakor mind a nyolc

Letartóztatták Landau volt képviselőt

Bucuresti-Bukarest, junius 1. Landau
vot zsidó képviselőt, a Zsidó Párt hotin-
gyei listavezetőjét a csendőrök egy
tim megyei faluban letartóztatták. A
vot zsidó ügyek bátor védőjét csendőrsz-
t-
csendőrszurotra kísérték. A Zsidó Párt
tim megyei tagozata táviratilag értesí-

tette a központot a brutalitásról. Dr.
Fischer Tivadar, a Zsidó Párt elnöke azon-
nal interveniált Ottescu belügyi alminisz-
ternél, aki megígérte, hogy táviratilag
intézkedik Landau szabadlábrahelyezése
érdekében.
Bucuresti-Bukarest, junius 1. A fővá-

Az első választási eredmények

választási körletben befejezést nyert. A
választási elnökök a vacsora elfogyasz-
tása után hozzáálltak az urnák kibontá-
sához és a szavazatok összeszámolásá-
hoz. Elsőnek a Honvéd uccai kerület
eredményei váltak ismeretessé. Rövid-
(Folytatás az 5-ik oldalon.)

Az első választási eredmények

Halalos félelem, rettegés ül az egész
városban . . . A kávéházak teljesen ki-
haltak. Csak a szigurancspiclik lödö-
rögnek az asztalok körül . . . Az uccák
is kihaltak . . . Az emberek óvatosan
lakásaikban tartózkodnak . . .

Kolozsváron csöndes részvétlenség mellett folyt le a választás

Körséta a kolozsvári választó kerületekben

Cluj-Kolozsvár, június 1. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Ragyogó, verőfényes napra virradt Kolozsvár június elsején és a forró napsütésben indultak el állampolgári jogaik teljesítésére Kolozsvár választói. De a kora reggeli órákban az uccán siető emberek arcáról nem tükröződnek vissza a választások várható izgalmái. A választópolgárok éppen olyan buzgalommal lótnak-futnak ügyes-bajos dolgaik után, mint máskor és a választások hallatára a fáradt közönyt szavaival felelnek: — Ugyan! A szavazás? Én ki sem váltottam a szavazócédlümet...

A politikai piacon nagy a kínálat, kicsi a kereslet... Az embereket megkérde a gazdasági krízis, mennek a kenyér után, de nem akarnak politizálni. All ez a szavazópolgárok többségére. A kisebbségi választópolgárok érdeklődései már fokozottabb. A szavazókerületekben főleg kisebbségi szavazókat láttunk.

Román szavazók és kisebbségi szavazók

Az uccán beszélgetünk egy ismert román politikussal:

— Itt, Kolozsváron és a vegyes lakosságú megyékben általában meglepő és számunkra szomorú tapasztalat, hogy a kisebbségi polgárok mennyivel öntudatosabban vonulnak fel a választásokra, mint a románok. Tudják, hová szavazzanak, vagy a Zsidó Pártra, vagy a magyar pártra... De mit csinálnak a mi parasztjaink, kereskedőink, iparosaink? Még nem volt olyan kormány, amely valamit is tett volna érdekükben. Hová tegyék hát a pecsétet? Annyit gondolkoznak ezen, míg úgy döntenek: sehová. Vagy egyáltalában nem váltják ki a szavazócédlükeit, vagy pedig ha ki is váltották, három-négy helyre teszik a pecsétet, hogy ne legyen érvényes... Meg fogják látni, hogyha a szavazáson nem lesznek urnalopások, akkor a szavazatok jelentékeny százalékát meg fogják semmisíteni. Nem is beszélnek arról, hogy legalább husz százalékkal kevesebb ember fog lezavazni most, mint 1928-ban...

A vármegyei választási körzethez visz első riportutunk: itt a Monostori uti románok gyűlése össze már a kora délelőtti órákban, akik között elvétve egy-egy zsidó. A Monostoron nincsenek zsidók, ez nem zsidópárti kerület. Bent a választási teremben dr. Kepecs és Wesel Károly bizalmiférfiak jegyeztetik a zsidó szavazók számát. A választások rendben folynak, sehol semmi zavar, délelőtt még csak egy szavazat megsemmisítés sem zavarta a szavazás rendjét. Motoc törvényszéki elnök szigorú és érélyes irányítása mellett harmónikus rendben működnek együtt tizenegy párt bizalmiférfiai.

Nem lehet más körzetben szavazni

Az iparosothonban már csoportosan jönnek a zsidók. A déli órákban Weinberger Nándor bizalmiférfi feljegyzései szerint a szavazatok husz százaléka zsidó. Itt Iepure törvényszéki tanácselnök, vizsgálóbíró irányítja a választást, szigorúan az előírásokhoz alkalmazkodva. Megtörténik, hogy egy-egy szavazópolgár itt akar szavazni, holott választócédlüje szerint más kerületben kell leadnia szavazatát. Iepure bíró nem enged és még annak a fenyegetésnek a hatása alatt sem változtatja meg intézkedését, hogy a polgár inkább nem szavaz, de nem megy máshová... A nyakas választó végül békében távozik és keresi meg a város tulsó végében levő szavazókerületét.

Candrea volt prefektus és a magyar beszéd

A Gheorghe Baritiu liceumban Crucin táblabíró elnököl. Itt az első szavazóval volt a baj. Ez az első szavazó Candrea volt tordamegyei liberális prefektus volt, aki tudvalevőleg a Gh. Baritiu liceum román irodalom professzora. A tanár ur óra előtt bejött a tornaterembe szavazni. Itt még éppen hogy megérkeztek a bizalmiférfiak az elnök diszpozícióira a bizalmiférfiak működni kezdtek és közben magyarul diskuráltak egymással. Candrea nem túrkóztette magát a magyar szó hallatára és rászólt a magyar és zsidó párt magyarul beszélő bizalmiférfiakra:

— Beszéljenek románul, mert ez itt hivatalos helyiség.

A bizalmiférfiak, akik nem tagjai a városi tanácsnak és így előttük a „blokk” frazeológiája csak az újságok híradásai alapján ismert, érthető felháborodással hallgatták Candrea kitérését, akit figyelmeztettek arra, hogy e pillanatban csak szavazni van joga, de kiabálni nem. Crucin elnök érélyes felszólítására végül Candrea kabinjába vonult és szavazott, kellemetlen emlékeket hagyva maga után a szavazóteremben egybegyűlteknek.

A kérdőjelezett zsidó szavazók

Ebben a kerületben dr. Spitzer József a Zsidó Párt bizalmiférfia, aki listát vezet a leadott szavazatokról. Itt a szavazatok 10—15 százaléka a Zsidó Pártra. Vannak sajnos, kérdőjelezett zsidó szavazók is. Ezek azok, akikről nem tudni, hogy a Zsidó Párt, vagy pedig valamelyik idegen párt listájára nyomják a bélyegzőt. Egy ismert ügyvédünk neve mellett hatalmas kérdőjel ékeskedik...

A városházán Sántimreanu vezető járásbíró elnököl. A Zsidó Párt részéről dr. Weisz Jenő és Czodik Jenő buzgólkodnak a bizalmiférfiak helyén. Itt a szavazatoknak mintegy husz százaléka esett a Zsidó Pártra a déli órákig. Déli üzletzárás után minden párt élénkület vár. Délelőtt lanyha volt az érdeklődés. Annál is inkább, mert tizenegy óra tájt hatalmas nyári zápor vonult végig a városban és a szavazók a kapualjakba menekültek az eső elől.

A Ferdinánd királyi uti internátus helyiségeiben a legnagyobb érdeklődés mutatkozott. A város legnagyobb kerülete ez és itt délután fél háromkor már 1100 szavazatot adtak le. A szavazást Linzmayer Károly törvényszéki tanácselnök vezeti. A szavazók többsége itt is kisebb-

segi és körülbelül 20 százaléka zsidó.

A Petőfi uccai elemi iskolában a szavazók nagy többsége munkásember. A szociáldemokraták ebben a kerületben mérkőznek meg a kommunistákkal. A Pata ucca, a Tordai ut, a Munkás ucca proletárjai itt vonulnak fel ötös csoportokban. A kapuban egy-egy bizalmiférfi fogadja őket: a szociáldemokraták és a kommunisták bizalmiférfiai.

Tizenegy óra után kezdődik az élénkülés. Addig a bizalmiférfiak hangos örömkialtókkal üdvözölték a betévedt szavazókat... Decusar tanácselnök személye itt is biztos garancia a választási rend fenntartására...

Humor a választókerületekben

Délután fél négykor hatalmas vihar zavarta meg a választások lefolyását. Egy órában keresztül állandóan menydörgött az ég és villámsapások ijesztgették az uccán rekedt választókat. A vihar meggátolta a szavazókat állampolgársági joguk gyakorlásában, de annál inkább felderítette a kedélyeket a választási helyiségekben:

— Megdördült az ég Argetoianu feje fölött! — menydörgi egy öblőshangu nemzeti parasztpárti bizalmiférfi.

— Ne és ha netalán belécsapna a villám? — kérdi derültség közepette a leg-radikálisabb baloldal — ez is a kormány-párt malmára hajtana a vizet. Ezen a címen gyászmisére hajtának a bizalmiférfiakat és ki tudja mi történne az urnákkal...

Mindenesetre megállapítható, hogy a választás humorban gazdag, de szavazóban szegény. Am a kedélyes kiszólások mögött is sejteni lehet a feszült várakozás izgalmát. Mert ilyen meglepetéseket ígérő választás nem volt Romániában.

Az új cseh védővámok megbénítják a román marhaexportot

Negyven százalékkal emelte az élőmarha beviteli vámját Csehszlovákia. Intervenciót kérnek a marhaexportőrök

Cluj-Kolozsvár, június 1. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Közöltük már, hogy a román marhaexportra halálos csapást mért a cseh kormány arra azon rendelet, mely annyira felemeli az élőmarha beviteli vámját, hogy ezzel teljesen lehetetlenné teszi romániai marhaexportőrök számára a Csehszlovákia-ba való árukivitelét. Tudvalevő, hogy különösen az erdélyrészi marhakereskedők számára Csehszlovákia volt a legerősebb piac, mely a marhakereskedés nagy százalékát tudta befogadni. Eppen ezért a horribilis védővám katasztrófálisan sújtja a marhakereskedőket, különösen azokat, akik egzisztenciájukat egyedül a csehszlovákiai kiviteli lehetőségre építették.

Az élőmarha vámjának felemelése a romániai exportőrök számára kerek 40 százalékkal emeli a kiviteli költségeket. Az új vámtarifa árának illusztrálására kiemeljük az ökor kiviteli vámját,

mely eddig 100 kg.-ként 116 csehkorona volt, a különböző illetékek 44 csehkoronát tettek ki, ami összesen 160 csehkorona 100 kg.-ként, míg az illetékek 45 csehkoronát tesznek ki és ezzel a kiviteli vám 100 kg.-ként végösszegben 205 csehkorona, tehát körülbelül 1000 lej, ami azt jelenti, hogy egy 650 kg. súlyú ökor kiviteli váma 6500 lej. Miután pedig a marhaárak Csehszlovákiában jelentékenyen estek, ilyen megterhelés mellett a román marha nem konkurrálhat a cseh áruval, ami végeredményben azt jelenti, hogy a román áru teljesen ki fog szorulni a csehszlovákiai piacról.

A rendelet, mely június 10-én lép életbe, érthető konsternációt keltett a marhaexportőrök között. A marhaexportőrök kolozsvári székhellyel működő szindikátusa értesüléseink szerint meg akarja tenni a lépéseket a kormánytól, hogy a cseh kormánytól interveniáljon a magas védővám eltörléséért.

Megegyezés az angol kormány és a Jewish Agency között az országfejlesztés kérdésében?

Ezer zsidó családot telepítenek le Palesztinában

London, június 1. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A „Jewish Chronicle” információi szerint az angol kormány és a „Jewish Agency” között megegyezés jött létre. Eszerint a kormány bejelentette, hogy az országfejlesztési terv életbe lépése előtt egy, az egész országra kiterjedő fölmérést fog eszközölni. A kormány és a Jewish Agency között a földnélkülivé tett arabok száma körül felmerült nézet-

eltérésekre való tekintettel, elhatározták, hogy szakértőt küldenek ki a földnélküli arabok kérvényeinek megvizsgálására, amelyekben letelepítésüket kérik. Az országfejlesztési tanács tervét a kormány eljettette és ehelyett egy országfejlesztési igazgatót fog kinevezni, melléje pedig egy arab és egy zsidó tanácsost. Földfejlesztési igazgatónak állítólag Stricklandet szemelték ki.

EXPOZITION COLONIALE INTERNATIONALE

PARIS-1931
MAY-NOVEMBRE

Az összes termékek...
Az emberiség minden faja...
remüködik a...
ke és halál...
munkájában...
Különböző...
csóságok és...
nyök...
Utbaigazítás...
forduljon a...
cia konzulát...
hoz és bárm...
lyik utazási...
dához.

Megegyezés jött létre az angol kormány és a Jewish Agency között?

London, június 1. Élénk feltűnést keltett a „Jewish Chronicle” legutóbbi cikkke, amelyben a Cionista Világszervezetben aktuálisra vált vezetőség változásával foglalkozik. A lap ugyanezzel Weizmann-ellenes politikát folytatott, ez a cikk azonban amellet tanakodik, hogy a lap eltért ettől az irányítás és a vezetőségi krízis idejében Weizmann mellé állott. A lap kihangsúlyozza, hogy Weizmann Chajim a cionista mozgalom legkimagaslóbb egyénisége és hátrahagyta benne bármilyen változás a Világszervezet elnökségében. Weizmann maradását azonban nem szabad elfogadni minden feltétel nélkül, még akkor sem, ha figyelembe vesszük nagyszerű kvalitásait és érdemeit. Weizmannnak revízió alá kell venni a cionizmus célkitűzéseit és a kibővített Jewish Agencyvel kapcsolatosan tett ígéreteit. Az elnökség kérdésénél írja a „Jewish Chronicle” — Jabotinszki személyéről nem lehet szó, mert mártírius hatalom minimális bizalmát is megközi és az arabok is legnagyobb és legveszedelmesebb ellenségüket látják benne.

1000 zsidó család létesít Palesztinában

London, június 1. Az Ültetvényes Társaság, amely a newyorki Palestine Economic Corporationnal egyetértésben a zsidó családnak Palesztinába való letelepítését határozta el, dr. M. B. Hextert választotta meg képviselőjének. Dr. Hexter június 3-án Palesztinába érkezik, ahol nyomban megkezdí a letelepítés előmunkálatait. Ültetvényes Társaság egy angol és egy német csoportból áll, az előbbinek elnöke Simon Marks, Izrael Sieff és Hans Sacher, az utóbbinak élén Max M. Weizmann, Oskar Wassermann és dr. Bernheim Kahn állanak. Az Emergency Fund ezer font sterlinget jegyzett a vállalkozásra. A terv szerint a letelepített családok — amelyek 7 dunam földet kapnak ültetvényre és 3 dunamot ház, udvar, kert részére kapnak — hat év után állósítani fogják magukat a mezőgazdaságban.

A munkáskolonizációban beállott szellem után végre konstruktív munkát kezd meg, amelynek jelentőségét és értelmét növeli az a körülmény, hogy egy székelyországi ültetítési metódus alkalmazásával egy új telep-típus teremtését jelenti az akció.

Életbeléptetik az új német vasúti litesési tarifát. Londonból jelentik: A német berlini jelentése szerint nemcsak életbe léptetik az új német vasúti litesési tarifát, amely egyes cikkeknél százalékgig terjedő díjmérsékléseket tartalmaz.

Mentő csillagok a zsidó éjszakában

Izzák Arnold novellái és elbeszélései
Ara 80 lej
KAPHATÓ AZ UJ KELET KÖNYVOSZTALYÁBAN

Ha egy lap Me Luptar

Bucuresti-Bukarest Kelet tudósítójától...
délután elveszített igazságszolgáltatási ismeretes, a bukaresti igazságszolgáltatási végzettségű Honigmann, a Luptar akit azzal vádolták a pénzügyminisztériumhoz hódítottak behozott. Honigmann igazságszolgáltatási szolgálatát azzal, hogy cégnél kétszáz ezer zási hódított találta szlovákian keresztül szágba.

Néhány nappal...
deltek el és tartott...
ségeben, hogy Honigmann...
romittaló iratokat házkutatást, valamint irányuló hajszát bosszujának tudta volt hajlandó a jegy, még a feladatmandátum és egy sem és a nemzeti...
falt állást. A házkutatás maga elé idézte a bírót azonban mind tagadott azzal, hogy manóvereznek ellen bírót kétezer lej per Honigmann, majd maga elé idézte és kibocsátotta ellenében. Az újságíró resti fogházba.

Tegnap délután...
tartóztatási végzés...
ilfovi törvényszék...
A tárgyaláson Sol...
a vádat Badescu Honigmann véde...
bukaresti jogászok Rosetti, Perieteanu igazságügyminiszter Dobrescu, Corodea Toncescu és mások

Badescu ügyész...
dotta, hogy Honigmann...
ügyminisztériumnak az Eichhorn-cég 44...
son be az országba...
lejt kapott a cégtől néhány tisztviselő...
Honigmann érdekl...
ban az ügy iránt...
resti kereskedő...
ezer lejes télt...
céggel kapcsolatos...
Luptánál tartott...
találtak egy sifírt...
különböző számok...
bizonyítja, hogy...
üzletre vonatkozó...
pretálni, mintha...
vonatkozna. Anna...
Honigmann nem a...
ról van szó az ille...
rámutat arra, hogy...
paragrafusa szigor...
vétségét (trafic...
hát a letartóztatás...
hogy a vizsgálóbíró...
a fenti granuokok...
támasztani.

Semmit elintéz

A védelem rész...
vici, Stanescu, Cor...
Radu Budinsteanu...
tek. Valamennyien...
nyelmség ellen...
bizonyíték nélkül...
összekapcsolat...
fosztották szabad...
újságírókat. Az ügy...
súlyosságáról besz...
képpen nemzeti...
hatóságok büneül...
semmit sem lehet...
és közbenjárás...
mintha Honigmann...
volna, teljesen...
vonatkozólag sem...
szinüleg ezért har...
bíró, midőn Hanig

Női, férfi ruhákat igen olcsón fest tisztít

CZINK, CLUJ

Ha egy lap nem hajlandó a kormányt támogatni...

Megsemmisítették Honigmann, a Lupta „zsidó” szerkesztőjének letartóztatási végzését

Bonyodalmak 200.000 dumping hócipő behozatala körül

Bucuresti-Bukarest, június 1. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A kormány tegnap délután elvált egy csatát a bukaresti igazságszolgáltatási fórumok előtt. Mint ismeretes, a bukaresti vizsgálóbíró letartóztatási végzést bocsátott ki Albert Honigmann, a Lupta szerkesztője ellen, akit azzal vádoltak meg, hogy közbenjárta a pénzügyminisztériumnál bizonyos szovjet-hócipők behozatali engedélye érdekében. Honigmann intervencióját az igazságszolgáltatási fórumok kapcsolatba hozták azzal, hogy a bukaresti Eichhorn cégnél kétszáz ezer oroszországi származású hócipőt találtak meg, amelyek Csehszlovákián keresztül kerültek be az országba.

Politikai bosszu

Néhány nappal ezelőtt házkutatást rendeltek el és tartották a Lupta szerkesztőségében, hogy Honigmannra nézve kompromittáló iratokat találjanak. A Lupta a házkutatást, valamint a Honigmann ellen irányuló hajszát Argetoianu politikai bosszujának tudta be, mert a lap nem volt hajlandó a jelenlegi kormányt támogatni, még a felajánlott két képviselői mandátum és egyéb előnyök ellenében sem és a nemzeti parasztpárt mellett foglalt állást. A házkutatás után Honigmann maga elé idézte a vizsgálóbíró, az újságíró azonban minden felvilágosítást megtagadott azzal, hogy politikai bosszúból manővereznek ellene. Emiatt a vizsgálóbíró kétezer lej pénzbüntetéssel sújtotta Honigmann, majd két nap múlva ismét maga elé idézte és minden további nélkül kibocsátotta ellene a letartóztatási végzést. Az újságírókat beszéltették a vacaresti fogházba.

Tegnap délután négy órakor került a letartóztatási végzés jóváhagyás végett az elfői törvényszék negyedik szekciójára elé. A tárgyaláson Solomonescu bíró elnökölt, a vádat Badescu ügyész képviselte. Honigmann védelmére a legkiválóbb bukaresti jogászok vállalkoztak, így Radu Rosetti, Perieteanu, Jean Florescu volt igazságügyminiszter, N. Stanescu Dem. Dobrescu, Corodeanu professzor, Vasile Toncescu és mások.

Labilis gyanuok

Badescu ügyész vádbeszédében elmondta, hogy Honigmann közbenjárta a pénzügyminisztériumnál és kieszközölte, hogy az Eichhorn-cég 440 ezer hócipőt hozhasson be az országba. A kijárást 600 ezer lej kapott a cégtől. A vádat bizonyítja néhány tisztviselő, akik látták, midőn Honigmann érdeklődött a minisztériumban az ügy iránt. Ezenkívül egyik bukaresti kereskedő regiszterében egy 640 ezer lejes tételt találtak az Eichhorn-céggel kapcsolatban. Végül pedig a Luptánál tartott házkutatás alkalmával találtak egy siffrizott levelet, amelyben különböző számok szerepelnek, ami azt bizonyítja, hogy ez a levél valamelyes üzletre vonatkozott és úgy is lehet interpretálni, mintha a behozatali engedélyre vonatkozna. Annál is inkább, minthogy Honigmann nem akarja megmondani, miről van szó az illető levélben. Az ügyész rámutat arra, hogy a büntető kódex 146-ik paragrafusa szigorúan bünteti a „kijárási vétségét (trafic de influenza). Kéri tehát a letartóztatási végzés megerősítését, hogy a vizsgálóbíróknak módjában legyen a fenti gyanuokat bizonyítékokkal alátámasztani.

Semmit sem lehet törvényesen elintézni

A védelem részéről Radu Rosetti, Petrovici, Stanescu, Corodeanu, Jean Florescu, Radu Budinesteanu és Perieteanu beszéltek. Valamennyien tiltakoztak azon könyvelmőség ellen, amely minden konkrét bizonyíték nélkül, szimpla és önkényesen összekapcsolt gyanuok alapján megfosztották szabadságától egy tekintélyes újságíró. Az ügyész a kijárási vétségének súlyosságáról beszélt, holott ez tulajdonképpen nemzeti vétség és elsősorban a hatóságok bűnül tudható be, amelyeknél semmit sem lehet elintézni törvényesen és közbenjárás nélkül. Az az állítás, mintha Honigmann 600 ezer lej kapott volna, teljesen válogatott. Seholy sincs erre vonatkozólag semmilyen bizonyíték. Valószínűleg ezért haragudott meg a vizsgálóbíró, midőn Honigmann nem volt hajlandó

neki bizonyítékokat szolgáltatni. Arra sem volt még precedens, hogy valakit megbüntettek volna azért, mert nem akart vallani. A letartóztatási végzés arról beszél, hogy a hócipőkről befolyó pénz bolsevik propaganda céljait szolgálta volna a szovjetek számára. Ez a kitétel nyilván a volt pénzügyminiszter ellen irányul, de egyébként sincs közvetlen befolyással az újságíró jogi helyzetére. Ami a siffrizott levelet illeti, egy évvel ezelőtt íródott, mielőtt a szovjet-hócipőkről egyáltalán szó lett volna.

A „zsidó” Honigmann

A védők feltették ezúttal a kérdést, hogyan lehetséges, egy bukaresti kereskedő regiszterében talált 640 ezer lejes tételre ráfogni, hogy azt Honigmannnak adták? Hiszen több mint egy hónap telt el az Eichhorn-cégnél történt felfedezés óta és a vizsgálat semmilyen konkrét bi-

zonyítékot nem tudott felmutatni. A letartóztatási végzés minduntalan arról beszél, hogy Honigmann zsidó. Ez nem engedhető meg. Honigmann a védők szerint román, jó hazafi és többet tett az országért, mint sokan mások. Egyébként is bebizonyított tény, hogy a hócipőket Csehszlovákiából hozták be a csehszlovák követség intervenciója alapján. Az újságíró letartóztatásának nyilvánvalóan politikai jellege van. A gyűlöletnek, a felkorbácsolt szenvedélyeknek abban az atmoszférájában történt, amely a választások előestéjén jelentkezni szokott az országban. Egyrészt letartóztatnak egy újságíró, aki támadja a kormányt, másrészt pedig gyanúsítanak egy volt pénzügyminisztert, aki ugyancsak a kormány politikai ellenfele. A tendencia sokkal átlatzóbb, semminthogy szem elől lehetne téveszteni.

A védők azon reményüknek adtak ki-

A regátban és Beszarábiában irtózatossági terrorral küzdött meg a Zsidó Párt

Az UER hatósági segédlettel küzdött a zsidó lista ellen. Dr. Klein Miksa tapasztalatai a regátban

Cluj-Kolozsvár, június 1. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Beszarábiai és regáti propaganda utjáról hétfőn dálbe érkezett vissza Kolozsvárra dr. Klein Miksa, a Zsidó Párt erdélyi tagozatának ügyvezető elnöke. Klein Miksa dr. az elmúlt héten csütörtökön este érkezett meg Jasiba, ahol azonnal felvette az érintkezést dr. Isac Avrammal, a Zsidó Párt jasi tagozatának vezetőjével. Jasi városában az UER különösképpen erőteljes propagandát fejtett ki, hogy a zsidó lakosságot a Zsidó Párt listáira való szavazástól elterítse. Ebben a propagandában, amelyet természetesen hatósági segédlettel folytattak le az UER emberei, a legképtelenebb hazugságokkal igyekeztek a zsidó lakosságot tévútra vezetni.

Az UER akciója — erkölcsstelen és zsidótlán

Este tíz órára a jasi zsidópárti tagozat gyűlést hívott egybe a hitközség közgyűlési termébe, amely zsufoltság megtelt az érdeklődőkkel. Dr. Klein Miksa szólalt fel elsőnek és az erdélyi helyzetéről tartott jiddis nyelvű referátumot, majd rámutatott arra, hogy mennyire szegycintelj, erkölcsstelen és zsidótlán az az akció, amelyet a UER folytat. Fildermann dr.-nak a legsufosabb körülmények között monddta fel a kormány a választási paktumot és most ugyanez a Fildermann mégis arra hívja fel a lakosságot, hogy a kormány listáira adja le szavazatát. Ezután Misu Weiszmann bukaresti ügyvéd, a Zsidó Párt jasi listavezetője tartott nagyhatású beszédet, amelynek végeztével a résztvevők leirhatatlan lelkesedés közepette kísérték el lakhelyeire a Zsidó Párt kiküldötteit.

Jasiból Kisenevbe utazott dr. Klein Miksa. Itt Landau volt képviselő és Beiglmann mérnök irányították a baszarábiai választási propagandát. Amíg a régi királyságban a UER vállalkozott arra, hogy a zsidó szervezeteket a kormány számára megszerezze, addig Beszarábiában a hatóságok saját kontójukra próbálták a zsidó szervezeteket a kormány számára megnyerni. A régi királyságban a hatóságok megelégedtek az UER röpíratainak terjesztésével, Beszarábiában azonban a vármegyei prefektusok nyomattak jiddis nyelvű röpcédulákat, amelyek különböző fenyegetések mellett szólították fel a zsidó lakosságot a kormány jelöltjeinek támogatására. Ehhez járult még a terrornak és a hatósági önkénynek az a sajátos atmoszférája is, amely erre az országrészre nehezedik. Seholy sincs országban nincs annyira kiszolgáltatva a lakosság a hatósági önkénynek, mint Beszarábiában.

A kisenevi terror

Péntek délelőtt 11 órára a kisenevi Zsidó Párt gyűlést hívott egybe az Express-terembe. A rendőrprefektus engedélyezte a gyűlést, de ugyanakkor figyelmeztette a terem tulajdonosát, hogy amennyiben a gyűlést megtartják, úgy

rövid úton el fogja távolítani Beszarábiából. A zsidó tulajdonos erre, bár az engedély a kezében volt, mégsem merete a termet a Zsidó Párt rendelkezésére bocsátani. A rendőrprefektus fenyegetésének híre rövidesen elterjedt az egész városban és mintegy válaszképpen, több mint háromezer ember gyűlt össze az iparos iskola udvarán megtartott gyűlésen. Ennek az első szónoka dr. Klein Miksa volt, aki az erdélyi zsidóság üdvözlését tolmácsolta, majd bátor beszédben kelt ki a hatósági terror ellen és felhívta a zsidó választókat, hogy ne hagyják magukat megfélemlíteni. Vitába szállt Jorgával, aki az előző napon ugyancsak Kisenevben rendezett kormányparti gyűlésen felhívta a zsidókat, hogy olvadjanak be a románságba.

Zierelsohn főrabbi, a Zsidó Párt kisenevi listavezetője, köszönetet mondott az erdélyieknek, akiknek orszárlan részük van az Országos Zsidó Párt megszervezésében s annak a reményének adott kifejezést, hogy egyetlen egy kisenevi zsidó nem lesz, aki szégyent hozna a zsidó szolidaritásra. A közel nyolcvan éves, ősz Zierelsohn rabbi beszédét tomboló lelkesedéssel fogadták, ugyanígy Klein Miksa dr. lendületes jiddis nyelvű beszédét is meleg és percekig tartó óvációkkal honorálták. Berliand zsidópárti jelölt orosz nyelvű beszéde után ért véget a gyűlés.

A Zsidó Párt feladatai

Dr. Klein Miksa péntek délután Vasluit és Barladot látogatta meg, vasárnap délelőtt pedig résztvett egy Jasiban tartott mitingben. Jasiban előző nap az UER megbízásából Horia Carp próbálta lebeszélni a zsidó választókat a zsidó lista támogatásáról, ugyanakkor pedig dr. Fildermann Galacban igyekezett a kormányt szavazatokat verbuválni.

A regáti zsidóság érthető felháborodás-

Pöstyén

a reumasok világfürdője,

ahol a beteg magában az eredeti forrásban fürdik. A természetes iszapmedencékkel egybeépültek: THERMIA PALACE luxusszálló, CYRILL gyógyház (a közép-osztályúknak) és PRO PATRIA népszanatórium. Jutányos elhelyezkedés, atalánykurák, mindennemű sport és szórakozás. Felvilágosítás: APOSTOL gyógyszerár, Lukács Ferenc gyógyszerár, Cluj. Vezérképviselő Románia részére Singer László gyógyszerész, Timisoara II. Str. Saguna 8. szám.

fejezést, hogy Honigmann bocsánatkérések közepette fogják szabadlábra helyezni. Annál is inkább, minthogy ez az újságíró harminc éve küzd az ország érdekeiért és a hazának tett szolgálatai elismerésül megkapta a francia becsületrend keresztjét is.

A bíróság több mint két óras tanácskozás után megsemmisítette a letartóztatási végzést. Az ítéletet a jelenlévők nagy tapsal fogadták és azt kiáltották:

— Eljen az igazságszolgáltatás!

sal fogadta dr. Fildermann aknamunkáját, az UER ágensei nem igen találtak sehohsem meghallgatásra, bár a hatóságok mindent elkövettek, hogy az UER propaganda sikerét biztosítsák. Klein Miksa dr. megállapítása szerint egy régi királyságban, mint Beszarábiában komoly szervező és felvilágosító munka vár a Zsidó Pártra, ezekben az országrészekben ugyanis a zsidó tömegek hosszú évtizedeken át teljesen el voltak nyomva és öntudatuk még nem érett ki az állampolgári jogaik teljes ismeretéig és emberi méltóságuk tudatáig. Beszarábiában súlyosbitja a helyzetet a hatóságok terrorja, amelyek a választás előestéjén nagy előkészületeket tettek a szavazás eredményének „kikorrigálására”.

Kisenevben például a szavazóigazolványok kiállítására körül merültek fel súlyos szabálytalanságok. A baszarábiai megyében mindenütt a kormány bizalmi emberei végezték a választói igazolványok kiadását és nem az igazságszolgáltatási hatóságok, mint ahogyan azt a törvény előírja. A Zsidó Párt gyűléseinek látogatottságából és a zsidó jelöltek fogadtatásából minden kétséget kizáróan kiderült, hogy a zsidó tömegek rokonszenvvel és lelkesedéssel fogadták az önálló zsidó lista eszméjét. Viszont a Zsidó Pártra vár az a feladat, hogy különösképpen a régi királyságban és Beszarábiában megszerezze a zsidó számára a szavazati jogot, amelytől a zsidó lakosság nagy többsége a mai napig meg van fosztva és az, hogy biztosítsa a zsidó lakosság számára szavazati jogának gyakorlását is. Oly kevés idő állott a párt rendelkezésére, különösen e területek zsidó lakosságának megszervezésére és olyan nyomással kellett a hatóságok részéről megküzdeni, hogy az elért zsidó szervezetek mindenképpen imponáló teljesítménynek mondhatók.

Brüning és Curtius a chequersi találkozáson a jóvátételek revíziójának kérdését fogják felvetni

London, június 1. Az angol kormány minden előkészületet megtett Brüning és Curtius fogadtatására. A lapok szerint a tárgyalások központjában a jóvátételek kérdése fog szerepelni. A közönség érdeklődéssel és rokonszenvvel néz a német miniszterek látogatása elé. Ezzel kapcsolatban a Morningpost berlini távirata szerint a német birodalmi kormány új szükségrendeletet a chequersi találkozó előtt megjelenik. Ebben a birodalmi kormány új takarékosági rendszabályokat állapít meg.

Angliában Brüning és Curtius a szükségrendeletben leszögeztett tények alapján fogják felvetni a jóvátétel revíziójá-

nak szükségességét. Hivatkozni fognak arra is, hogy a Young-kötvények tovább esnek. Newyorkban egy hét alatt 76.75-ről 68-ra, Londonban 78-ról 69.50-re szállott le a kurzusuk. A legutóbbi árfolyamok az ideai legmagasabb kurzussal szemben 10 százalékos hanyatlást mutatnak.

Egyébként Dietrich birodalmi pénzügyminiszter a lapok szerint bevárja a legközelebbi szükségrendelet megjelenését és távozik helyéről. A lemondás oka az, hogy a sajtó és egyéb támadások elkészerítették s már hosszabb ideje foglalkozik a lemondás gondolatával. Utódjául Bracht esseni főpolgármestert kombinálják.

COLONIALE INTERNATIONAL PARIS 1931 MAI-NOVEMBRE

Az összes termelési módszer emberiség minden faja közt reműködik a ke és halál munkájában. Különböző esőságok és nyók. Uthajgazítás forduljon a francia konzulátához és bármelyik utazási irodához.

ezés jött létre az any és a Jewish Agen

1. Élénk feltűnést a onicle” legutóbbi vez Cionista Világszervezt vezetőség váltó kozik. A lap ugyan ellenes politikát fo azonban amellet tan eltért ettől az irány zis idejében Weizma p kihangsúlyozza, h a cionista mozgal gyénisége és hátrán változás a Világszerve zmann maradását az lfogadni minden felt sem, ha figyelme kvalitásait és érdem zió alá kell venni zéseit és a kibőví kapcsolatosan tett lnökség kérdésénél nronicle” — Jabotin lehet szó, mert man imális bizalmát is ok is legnagyobb és lenségüket látják be zsidó család létesí stinában

1. Az Ültetvényes T wyorki Palestine Eco lal egyértelműben l inába való letelepít I. B. Hextert választ ek. Dr. Hexter jun érkezik, ahol nyom pítés előmunkálatait. aság egy angol és áll, az előbbinek a rael Sieff és H anek élén Max M. Wermann és dr. Bern z Emergency Fund get jegyzett a vállá erint a letelepített 7 dunam földet narad unamot ház, udvár ak — hat év után magukat a mezőgaz

izációban beállott s onstruktív munka i lentőségét és ért lmény, hogy egy s metódus alkalmazás teremtését jelenti a

az új német vasuti ndonból jelentik: A tése szerint nemsó z új német vasuti hely egyes cikkekné ó díjmérséklésüket

csillagok élszakába ovellái és elbesz ra 80 lej AZ UJ KELET OSZTÁLYABAN

ANK, Clu

A mexikói kormány minden antiszemita megmozdulást csirájában fog elnyomni

Mexikó-City, június 1. A mexikói kiskereskedők szövetsége június elsejére nagygyűlést hirdetett, amelyben negyven ezer mexikói polgár megjelenésére számítanak.

A kormány eddig a zsidóellenes propagandát sem akadályozta meg. Kormánykörökben az a felfogás, hogy az antiszemita hullám magától is

alább fog hagyni. Ha nyugtalanságokra kerülne sor, a kormány a legelső megmozdulást csirájában fogja elnyomni. A Zsidó Távirati Iroda munkatársa előtt a kormány egyik tagja nyilatkozott és kijelentette, hogy a mexikói nép nem antiszemita és a mostani események tisztára gazdasági okokra vezethetők vissza.

Június 7-én lesznek megtartva Erdélyben a kongresszusi delegátus választások

A XVII. cionista világkongresszus delegátus választásaira vonatkozólag a temesvári főválasztási bizottság legutóbbi gyűlésén a következő határozatokat hozta:

I. Tekintettel az 1-én megtartandó kamarai és 4-én megtartandó szenátusi választásokra a XVII. cionista világkongresszusra szóló választások időpontját május 31-e helyett június 7-re (vasárnap) tűzte ki.

2. A FVB megállapította, hogy a (beérkezések sorrendjében sorszámmal ellátva) a következő listák érkeztek be:

I. Mizráchi.

II. Aviva-Barisszia.

III. Cionista-revizionista lista.

IV. Klacionista lista.

V. Dolgozó Erec Jisrael blokkja (Hitachdut).

A választások lefolytatására vonatkozóan a FVB felhívja a helyi választási bizottságokat a választási szabályzat vonatkozó utasításaira és kéri azoknak a legszigorúbb betartását.

A választási szabályzat utasításai

A választások. A szavazatok leadása titkos kell hogy legyen. A választói jogot nem lehet levélfel, vagy személyes megbízott útján gyakorolni. A szavazás helyét és időpontját (óra), ahol a szavazás csak a szavazócédula személyes és közvetlen leadása révén eszközölhető, a helyi választási bizottság állapítja meg és legalább négy nappal a választások előtt a helyi szavazóközpontoknál meg kell közzé tenni.

Az erre vonatkozó adatok (újságközlöny, meghívó) a választási jegyzőkönyvhöz csatolandó.

Azokon a választási helyeken, ahol nincs több mint 500 sékelfizető, a választások feltétlenül egy helyen és egy nap leforgása alatt folytatandók le. Azokon a helyeken, ahol a sékelfizetők száma meghaladja az 500-at, a választások június 8-án is folytathatók. A választások mindig megszakítás nélkül folytatandók le. Ha a második nap is van választás, ugyancsak az első nap egy részletlezárolás eszközölendő. Ezek eredménye csatolandó a választási jegyzőkönyvhöz.

Sékelfizetők, akik nem szerepelnek a helyi választási bizottság sékelfizetékében, kötelesek személyazonosságukat igazolni és sékelfizetelmüket bemutatni. Ezen választók szavazócédulái nem kerülnek a választási urnába, hanem a sékellel együtt, külön borítékba csatolandók a választási jegyzőkönyvhöz.

A választási igazolványok. A helyi csoportok kötelesek rendszabályokat alkalmazni, amelyek lehetővé teszik a szavazók megfelelő leigazolását és annak megakadályozását, hogy egy sékelfizető többször szavazhasson le. Választási igazolványul a sékelnyugta, vagy a sékel-listára való hivatkozás szolgál.

A szavazók névsora mellékelendő a választási jegyzőkönyvhöz. Csak az a sékelfizető jogosult szavazásra, akinek a sékele ellenértéke legkésőbb május 21-ig az országos sékelbizottsággal elszámoltatott. Ha szavazási igazolványnak a sékel nyugtát mutatják fel, ugyancsak a sékel a sékel feltűnően megjelölni, hogy a szavazás megtörtént.

A szavazás. A szavazó megkapja a rendszámmal ellátott szavazócédulákat, amelyek közül egyet összehajtva a választási elnöknek ad át. Az átadott szavazócédulán esetleg eszközölt kihúzókat semmiesnek tekintetnek. Ha a szavazócédula teljesen keresztül van huzva, úgy érvénytelennek tekintendő.

A szavazatok összeszámolása. A szavazás lezárása után az urnát kinyitják és a HVB megállapítja az eredményt. A szavazatok összeszámolása nyilvános.

A választási jegyzőkönyv. A választások eredményéről jegyzőkönyvet veendő fel három példányban (minta szerint), amelyekből egy a csoportnál marad, míg kettő, a lezavazók névsorával, valamint a többi előbb említett beléggel együtt a FVB-nak küldendő be. A jegyzőkönyv beküldésének határideje legkésőbb

1931 június 12, este 9 óra.

A FVB a jegyzőkönyvet 13-án este 9 órakor fogja verifikálni és a választások eredményét megállapítani.

Fellebbezések. Minden sékelfizetőnek, aki a szavazásoknál szabálytalanságokat állapít meg, jogában áll a FVB-hoz fellebbezéssel élni. A FVB határozatai ellen a Kongresszgerichthez (Basel) lehet fellebbezni.

— Megkezdődött a német szociáldemokraták kongresszusa. Berlinből jelentik: A német szociáldemokrata párt országos kongresszusa ma kezdődött Leipzigban. Lüdecke elnök üdvözölte a kongresszus külföldi vendégeit, akik közül a belga Vanderwilde, a második Internacionálé elnöke választott az elhangzott üdvözlésre. A megnyitó után az internacionálé hangjai mellett ünnepi menet vonult át a városra.

Ezer és ezer vásárló csodálja olcsó nyári vásárunk árait!

Jöjjön Ön is, győződjön meg, Önben is egy új megelégedett vevőt nyerünk!

Heller & Molnár

divat nagyáruháza Cluj, Cal. Reg. Ferdinand No. 15.

Szines batisztok	10'—
Mosott fehér vászon	19'—
Francia crepon színekben	19'—
Divatmintás mosódelének	27'—
Szintartó ingzefirek	29'—
Mintás ruhaselymek	36'—

Tegnap vércsapolás,

ma hugysavlecsapolás általi vértisztítás

URODONAL

használati útmutató

A vértódlást egyes szervek, u. m. az agy, a máj, a tüdő, a vese, a méh stb. rendellenes vérbősége jellemzi.

Némelykor a vértódlás, ahelyett, hogy egyes belső szervekre szorítkozik, az egész szervezetre terjed ki.

A beteg érzése olyan, mintha testének minden része meg lenne dagadva, mintha azonnal szét akarna törni.

A vértódlást nemcsak a magas vérnyomás, hanem a nehéz lélegzés, fulladozások, szédülés, fülzúgás stb. is jellemzi.

Mindezeket a rendellenességeket nem a vérbőség, hanem a vér rendetlen keringése okozza. Ezt pedig a vérben levő tisztátalanságok eredményezik, a toxikus maradványok, amelyek sűrűvé teszik a vért és elveszti könnyű folyékonyágát.

A vérben levő tisztátalanságok, ha nem is egészen, de nagy részben a hugysav és egyéb oldhatatlan maradékokból áll.

Az URODONAL úgy oldja a hugysavat, mint a meleg vizet a cukrot.

Az URODONAL használati útmutatója ártalmatlan, nem hat a vesére, sem a gyomorra, vagy az agyra és semmilyen káros utóhatással nem jár.

Az URODONAL-kúra egyenértékű alapos vércsapolással.

STABILIMENT CHATELAIN, PARIS

Hallo: itt rádió Kolozsvár!

Kalmár Pál, Polgár Tibor, Tóth Erzsí és Kende Mária magyar nótáestéje

Kolozsvár, június 1. Mindenki, aki a magyar nótát szereti, lelkes örömmel fogadta a hírt, hogy a budapesti rádió kedvencei, Kalmár Pál, Polgár Tibor, Tóth Erzsí, Kende Mária két este vendégszerepelnek Kolozsváron. Ez a kitűnő művészek világviszonylatban is hírnevet szereztek. Ha a pesti rádió műsorában Kalmár Pál magyar nótái szerepelnek, minden rádiós a budapesti

hullámhosszra állítja be gépét.

A kolozsvári Magyar Színházban ma kedden este lesz Kalmár Pálék magyar nótáestéje, szerdán este teljesen más műsorral bucsuznak el tőlünk a magyar dal apostolai. Az óriási elővétel azt bizonyítja, hogy teljes zsúfolt házak fogják meghallgatni Kalmár Pálék magyar nótáit.

A spanyol kormány nem akarja megszakítani a diplomáciai viszonyt a Vatikánnal

Madrid, június 1. Zamorra spanyol miniszterelnök és a többi miniszterek kivánságára Garciay Prieto pénzügyminiszter visszavonta lemondását s továbbra is megtartja tarcáját a választásokig, amikor is az egész kormány visszalép. Egyébként a megválasztandó alkotmányos nemzetgyűlés fogja megállapítani a spanyol köztársaság és a Vatikán viszonyát is. A spanyol közoktatásiügyi miniszter kijelentette, hogy a kormány nem akarja megszakítani a diplomáciai viszonyt a Szentzékekkel, sőt igyekszik arra, hogy a viszony szívélyes sé váljék. A kormány helyzetét nehezíti teszi az a körülmény, hogy a megnevekedett spanyolországi bankjegyfor-

galom következtében a pezeta árfolyama az összes tőzsdéken esik. Ezenfelül újabb nehézséget okoz az is, hogy a spanyolországi Ovidóban a kommunista szakszervezet sztrájkot készít elő.

A hatóságok intézkedtek aziránt, hogy a karhatalmat megfelelően megerősítsék, hogy a sztrájkzavargásoknak elejét vehessék. Egyébként hétezer spanyol tiszt nem akar esküt tenni a köztársaságra. A hozzájuk intézett felhívásra azt a választ adták, hogy a köztársaság hadseregében nem akarnak szolgálni, mert ez megtagadása lenne a királynak tett esküjüknek s így inkább nyugdíjaztatásukat kérik.

RADIO MUSOR

IDŐ: KÖZÉPEURÓPAI

Kedd, június 2.

Bukarest. 12: Grammfón. 12.30: Időjelzés, hírek. 17: Katonazene. 19: Grammfón. 19.45: Irodalmi előadás. 20: Rádió zenekar. 20.45: Tenorének. 21.15: Zenekar. Csajkovszkij, Delibes művei. 21.45: Hírek.
Budapest. 9.15: Hangv. 9.30: Hírek. — 12.05: Zenekari hangv. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárás. 2.45: Hírek. 4: Német nyelvű előadás. 4.45: Pontos

időjelzés, időjárás, hírek. 5: Molnár Jenő felolvasása. 5.20: Cigányzene. 7: A Zeneművészeti Főiskola növendékeinek vizsgálója. Részletek Mozart: Varázsfuvola, Gounod: Faust, Wagner: Rienzi, Halévy: Zsidónő, Rossini: Szevillai borbély, Verdi: Aida, stb. c. operákból. Utána: Pontos időjelzés, időjárás, hírek, majd cigányzene.

Bécs. 20.15: Filharmónikus hangv. Sauer, Brahms műveiből.

Breslau. 19: Grammfón.

Frankfurt. 20.30: Oroszország ismeretése zenében és szóban.

Langenberg. 20: Hangv.

Lipce. 21.10: Zongorahangv.

Vá

del ezután az ipartársi szekció is beösszeszámolását órára járt az idő, összeszámolása az befejezést nyertek.

Az eredményeke

Honvéd uccai ke Averscu 42, georg rasztpárt 47, Cuza szoc. dem 58, Zsidó Párt 268, Lupu 4, semmisítve 6.

Ipartestület: ko 15, Georgisták 13, 33, Cuza 8, kommu 45, Zsidó Párt 127, Lupu 3, Vasgárda Összesen: 599.

Városháza: kor 38, Georgisták 17, 88, Cuza 37, kommu 68, Zsidó Párt 147, Lupu 3, Vasgárda 15, összesen: 1054.

Eperjes uca: E rasztpárt 34, Georg rasztpárt 49, Cuz 157, szoc. dem. 10 Magyar Párt 369, 12, megsemmisítve

Vármegyeháza: rescu 20, Georgistá rasztpárt 139, Cuz 90, szoc. dem. 98, gyar Párt 307, Lu megsemmisítve 20.

Malom uca: Kor 30, Georgisták 16, 43, Cuza 18, kommu dem. 94, Zsidó Pár 262, Lupu 6, Vasgár ve 9, összesen: 792.

Ferdinánd király Averscu 49, Georg parasztpárt 147, Cu 204, szoc. dem. 180 Magyar Párt 608, 24, megsemmisítve

Marosvásárhely: 3905 szavazatot, an képpen oszlottak n Averscu 163, Geor parasztpárt 86, Cuz 1211, szoc. dem. 6 Magyar Párt 1338, 25 szavazat.

Feltűnést keltő a törése. A közel féle ugyancsak respekt mondható a székely.

Szászerégen: Lead szavazatot. Ebből a 255 szavazat.

Elzárnak e falut az

Sátmar-Szatmár, Kelet tudósítójától. legféltelenebb teri kormány exponense szavazók iskolapéd lehet megakadályozni gaik gyakorlásában Szatmárra indultak nak. Utközben eg olyképpen intézkede hegyi választók Szonak szavazni. Viss Időközben azonban ták a diszpozíciót o

NE RIVÁGYEN A

mert ne pénzbe

Sürgösen küldje t rálékát az „U

Választási eredmények

(Első oldali cikkünk folytatása)

del ezután az ipartestületnél levő választási szekció is befejezte a szavazatok összeszámolását és háromnegyed 11 órára járt az idő, amidőn a szavazatok összeszámolása az összes szekciókban befejezést nyertek.

Az eredményeket alább adjuk:

Honvéd uccai kerület: kormány 151, Averescu 42, georgisták 11, nemzeti parasztpárt 47, Cuza 24, kommunisták 75, szoc. dem 58, Zsidó Párt 78, Magyar Párt 268, Lupu 4, Vaszgárda 12, megsemmisítve 6.

Ipartestület: kormány 92, Averescu 15, Georgisták 13, nemzeti parasztpárt 33, Cuza 8, kommunisták 36, szoc. dem. 45, Zsidó Párt 125, Magyar Párt 215, Lupu 3, Vaszgárda 3, megsemmisítve 4. Összesen: 599.

Városok: kormány 178, Averescu 88, Georgisták 17, nemzeti parasztpárt 88, Cuza 37, kommunisták 67, szoc. dem. 68, Zsidó Párt 147, Magyar Párt 380, Lupu 3, Vaszgárda 15, megsemmisítve 15. Összesen: 1054.

Eperjes ucca: Kormány 142, Averescu 20, Georgisták 17, nemzeti parasztpárt 49, Cuza 17, kommunisták 157, szoc. dem. 109, Zsidó Párt 220, Magyar Párt 369, Lupu 8, Vaszgárda 12, megsemmisítve 13, összesen: 1147.

Vármegyeháza: Kormány 331, Averescu 20, Georgisták 15, nemzeti parasztpárt 139, Cuza 22, kommunisták 90, szoc. dem. 98, Zsidó Párt 43, Magyar Párt 307, Lupu 10, Vaszgárda 3, megsemmisítve 20. Összesen: 1098.

Malom ucca: Kormány 137, Averescu 20, Georgisták 16, nemzeti parasztpárt 43, Cuza 18, kommunisták 108, szoc. dem. 94, Zsidó Párt 63, Magyar Párt 262, Lupu 6, Vaszgárda 6, megsemmisítve 9, összesen: 792.

Ferdinánd király ut: Kormány 237, Averescu 49, Georgisták 25, nemzeti parasztpárt 147, Cuza 21, kommunisták 204, szoc. dem. 180, Zsidó Párt 241, Magyar Párt 608, Lupu 29, Vaszgárda 24, megsemmisítve 9. Összesen 1744.

Marosvásárhely: Leadtak összesen 3905 szavazatot, amelyek a következőképpen oszlottak meg: kormány 433, Averescu 163, Georgisták 48, nemzeti parasztpárt 86, Cuza 25, kommunisták 1211, szoc. dem. 66, Zsidó Párt 493, Magyar Párt 1338, Lupu 17, Vaszgárda 25 szavazatot.

Feltűnt a keltó a kommunisták előretörése. A közel félezer zsidó szavazatot ugyancsak respektábilis eredménynek mondható a székelység fővárosában.

Sászrégen: Leadtak összesen 1255 szavazatot. Ebből a Zsidó Pártra esett 255 szavazatot.

Elszárnak egy egész falut az urnáktól

Sátmar-Szatmár, június 1. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Szatmáron is a legféltelenebb terrorral dolgoztak a kormány exponensei. A satmármegyei szavazók iskolapéldája annak, hogyan lehet megakadályozni a választókat jogaik gyakorlásában. A satmármegyeiek Szatmárra indultak el, hogy leszavazzanak. Utközben egy újabb diszpozíció olyképpen intézkedett, hogy aszatmármegyei választók Szogold községben fogtak szavazni. Vissza fordultak tehát. Időközben azonban ismét megváltoztatták a diszpozíciót olyképp, hogy a Szat-

mármegyeiek mégis Szatmáron szavazhassanak. A község választóinak egy csoportja meg is érkezett, a szavazók zöme azonban vonatra ült és így akart eljutni Szatmárra. A vonat azonban utközben megállott és a satmári intervenciók, sürgetések ellenére sem indult tovább, hanem a nyílt pályán várta meg a szavazás lezárásának idejét.

Popovici délelőtt 11 órakor autóján elutazott Szatmárról, a város határában azonban a csendőrök feltartóztatták. A volt pénzügyminiszternek vissza kellett térnie a városba, ahol erélyese tiltakozott a törvényszéki elnökkel és a rendőrprefektusnál a hallatlan eljárás ellen. A rendőrprefektus azzal indokolta a csendőrök fellépését, hogy megakarták őt övni a nép dühétől, amelyek az a magyarázata, hogy Popovici felemelte a gyufa árát. Popovici Mihály kijelentette, hogy nem kér a ha-

Joghurt (bulgár aludt tej)

az EGGER-féle Joghurt Fermentből készül. Házilag könnyen és olcsón készíthető. Anyagcsere szabályozó ki-tünő élvezeti cikk. Készíti: EGGER & Co. R. T. Cluj-Kolozsvár.

tóságok védelméből és nem fél a tömegek dühétől. A volt pénzügyminiszter csak a délutáni órákban hagyhatta el a várost, akkor is a csendőri kordon át-törésével.

Kilencszer választott tizenhárom év alatt Románia lakossága

Egy kis statisztika a háboru utáni román választásokról

Az 1922-ben megválasztott parlament volt az első, amely együtt maradt a törvényhozási időszak végéig. 1926 március végén a liberális kormány benyújtotta lemondását, április elsején Averescu marsall nevezte ki Ferdinand király, általános meglepetésre, az ország miniszterelnökévé és a marsallnak sikerült is Goga Octavian segítségével hatalmas többséget biztosítani a maga számára. Ezzel szemben a liberálisok, akiknek óriási többségük volt az előző parlamentben, ezúttal mindössze tizenhármas mandátumot tudtak maguknak szerezni. Az 1926. évi választási statisztika egyébként a következőképpen alakult:

Averescanus győzelem
Leadott szavazatok 2 millió 295 ezer 280
Averescu-magy.-nem. 1 millió 243 ezer 209
Nemzeti parasztpárt 707 ezer 263
Liberálisok 176 ezer 263
Cuzisták 100 ezer 889
Szociáldemokraták 35 ezer 570
Kommunisták 28 ezer 161

Az eredmény alapján a kormánykötél kapott 285, a nemzeti parasztpárt 76, a liberálisok 18 és a cuzisták 8 mandátumot. A szociáldemokraták és a kommunisták nem érték el a 2 százalékot és így nem is jutottak be a parlamentbe.

Ujra Bratianu

Averescu marsall kormánya rövid életű volt. 1927-ben Ferdinand király betegsége szükségessé tette Bratianu Jonel számára a hatalomra való visszakerülést. Az Averescu-kormányt menesztették. 1927 július 7-én lezajlott a hatodik országos kamarai választás is. A liberális választási metódusok nem tévesztették el ezúttal sem hatásukat: Bratianu Jonel hatalmas többséget biztosított a maga számára. Ez a választási statisztika a következőképpen alakult:

Leadott szavazatok 2 millió 751 ezer 668
Liberálisok 1 millió 707 ezer 528
Nemzeti parasztpárt 607 ezer 916
Kisebbs. blokk (magy.-nem.) 182 ezer 860

Az eredmény alapján a liberálisok 317, a nemzeti parasztpárt 54 és a kisebbségek 16 mandátumhoz jutottak.

Kolozsváron leadtak összesen 7141 szavazatot, ebből a nemzeti parasztpártra esett 2759, a kisebbségi blokkra 2346, a liberálisokra 945, a szociáldemokratákra 539, a kommunistákra 459.

Az első tiszta választás

1928 végén Bratianu Vintila kormányát sikerült megbuktatni a nemzeti parasztpárt kitaró ellenzéki küzdelmének.

Maniu Gyula került hatalomra és 1928 december 12-én megrendezte az első, valóban szabad és tiszta választásokat, amelyek természetesen a nemzeti parasztpárt hatalmas győzelmét eredményezték. A választási statisztika a következőképpen alakult:

Leadott szavazatok 2 millió 840 ezer 41
Nemzeti parasztpárt-zsidók-németek-szociálisták 2 millió 208 ezer 518

Liberálisok 185 ezer 514
Magyar Párt 171 ezer 017
Jorga-Averescu koalíció 70 ezer 654
Lupu 71 ezer 196
Cuza 32 ezer 266
Kommunisták 38 ezer 343

Az eredmény alapján 349 kormánypárti, 13 liberális, 15 magyar, 5 lupista és 5 Averescu-Jorga blokkhoz tartozó került be a parlamentbe. A cuzisták 1.14, a kommunisták pedig 1.35 százalékot értek el és így nem jutottak mandátumhoz.

A kolozsvári eredmény

A kolozsmegyei választás eredménye 1928-ban a következőképpen alakult:
Nemzeti parasztpárt 38 ezer 161
Magyar Párt 9 ezer 760
Liberálisok 450
Averescu 516
Cuzista 304
Kommunisták 528

Kolozsvár városában leadtak összesen 10 ezer 194 szavazatot, ebből a nemzeti parasztpártra esett 6339, a magyar pártra 3072, a kommunistákra 320, a liberálisokra 194, az averescánusokra 142 és a cuzistákra 127 szavazatot.

Ezek a számok minden bizonnyal érdekes összehasonlításokra fognak alkalmat adni. Az új választások eredménye mindenestre azt bizonyítja, hogy mennyire bizonytalan és nem maradandó valami a politikai népszerűség.

Cluj-Kolozsvár, június 1. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Nagy-Románia megteremtése, tehát tizenhárom év óta tegnap kilencszer járult az ország lakossága az urnák elé: 1919, 1920, 1921, 1922, 1926, 1927 és legutoljára 1928. Években csaptak össze a pártok az urnák előtt. Az első években, közvetlenül a világháboru befejezése után meglehetősen ködös és zavaros atmoszférában zajlottak le a választások. A politikai élet az új államkeretek között még nem alakult ki teljesen és a pártok sem voltak mai formájukban megszervezve.

Az első választások

1920-ban meglehetősen civilizált körülmények között folytak le a választások. Az egyesült ellenzék — Jorga, Maniu, Mihalache, Lupu — győzött és ebből a parlamentből került ki a Vaida Sándor-féle koalíciós kormány, amelyet a liberálisok egy udvari intrika segítségével rövid úton megbuktattak. Averescu került hatalomra és új választásokat irt ki, amelyekben nem kevesebb, mint 240 mandátumot szerzett magának. Ez volt egyébként a második Averescu-kormány. Az első 1919-ben alakult meg, amikor is a marasesti győző nimbuszával ékeskedő Averescu a mandátumok óriási többségét szerezte meg. 1921-ben feléledt a marsall népszerűsége, de 1922 kora tavaszán a liberálisok Averescut is elmozdították a hatalomról, hogy Bratianu Jonel vegye át az ország sorsának irányítását.

Bratianu Jonel 1922 március 1—10-ike között rendeztette meg a választásokat,

amelyek akkor még kerületi szavazási rendszer szerint történtek. A liberálisok 250 mandátumot szereztek maguknak, ebből Erdélyre mintegy hatvan esett. Az erdélyi nemzeti párt 36 képviselőt, a parasztpárt pedig a regátban és Beszarábiában 28 képviselőt szerzett. A Jorga-Take Jonescu-párt 3 mandátumhoz jutott, míg Averescu marsall, akinek az előző parlamentben 240 mandátuma volt, összesen 7 mandátumot tudott magának ezeken a választásokon biztosítani. A németek már akkor is fegyelmezetten jelentek meg az urnák előtt és összesen kilenc képviselőt biztosítottak maguknak. Ezeken a választásokon az ad hoc megalakult erdélyi Zsidó Néppárt nem vett részt. A regátban a liberálisok behozták a parlamentbe Eli Berkovicot, Bukonivában pedig dr. Weisselbergert. Bekerült a parlamentbe dr. Stern Adolf, az UER akkori elnöke, miután az UER a parasztpárttal kartellbe vett részt a választásokon. Akkor még nem volt baj az ellenzéki politika... A magyarokat egyedül Bernády képviselte, akit liberális segítséggel választottak meg Nyárádszeredán.

Terror segítségével

Kolozsvár város képviselője ezen a választáson dr. Socol Aurél lett, Stefanescu liberális jelölttel szemben. Mondanunk sem kell, hogy a liberális kormány fantasztikus terror segítségével biztosította magának a nagy többséget. Az ellenzék feketekönyvet készített az urnák kicséréséről s a szavazatok meghamisításáról. Vaida Sándor odanyilatkozott, hogy a választások alatt Horia és Cloșca korát élte az ország.

Soha

nem volt még ilyen nagymérvű árleszállítás a piacon

Meredith: Az önző, két kötetben . 272 L
Karl Hans Strobl: Kisértetek az ingoványban 204 L
Charles Reade: Oltár és tüzhely I. II. kötet 340 L
Apuleius: Az aranyzámor 136 L
Ludwig Lewisohn: Az örök sziget 272 L
Hatvány: Urak s emberek. Zsiga a családban I. II. kötet 495 L
Maupassant: Erős mint a halál 40 L
France: Próbababu 45 L
Strindberg: Az apa, A pajtások, Julia kisasszony 45 L
Renan: Marcus Aurelius és az antik világ vége 75 L
Zola: Jó polgári koszt 35 L
Zola: Pénz 102 L
Gábor Andor: Hát Pillangó 45 L
Jack London: A vén halász meséi 95 L
Romain Rolland: Jean Christop sorozata kötetenként 20 L
Atherton: Mikor a kőd eloszlik (füzve) 50 L
Fleuron: Snipp, a nagy vadász (propagandakiadás) 28 L

Olcsó Dosztojevszkij:

A kamasz, négy kötetben 72 L
Emlékiratok a holtak házából 40 L
Megmetyezettek, négy kötetben 72 L
A nagyváros homályából 18 L
Sztepancsikovo és lakosai, két köt. 36 L
Golyadkin ur 30 L

Kapható:

Uj Kelet könyvostályában
Vidékre utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése mellett szállítunk.

NE RIVÁNJÁ INGYEN A LAPOT,

mert nekünk is pénzbe kerül

Sürgösen küldje be előfizetési hátralékát az „UJ KELET“-nek

AZ

„OLIO SASSO“

nagy

vitamin tartalma!

apolás,
AL
vese, a méh stb.
szorítkozik, az
dagadva, mint-
lelegzés, fullado-
rendetlen kerin-
ik, a toxikus
olyékonyaságát.
ukrot.
vesére, sem a
!
tária magyar
gépét.
Szinházban ma
r Pálék magyar
teljesen más mű
lünk a magyar
elővétel azt bi-
folt házak fog-
r Pálék magyar
megsza-
tikánnal
pezeta árfolya-
esik. Ezenfelül
is, hogy a spa
a kommunista
készít elő.
edtek aziránt,
gfelelően meg-
ájzkavargások-
ébként hétezer
esküt tenni a
uk intézett fel-
adták, hogy a
n nem akarnak
gadása lenne a
k s így inkább

Molnár Jenő
ene. 7: A Ze-
endékeinek vizs
Varászfuvola,
Rienzi, Halévy:
borbély, Ver-
Utána: Pontos
majd cigány-
nikus hangv.
ország ismer-
ngv.

Már a babiloni királyok is ismerték a rádiót és repülőgépet...

Beszélgetés a lublini talmud-főiskola híres professzorával,

aki szerint az emberiség nem okult és ezért a gögösök és hívságosak elveszik méltó büntetésüket

Alábbi cikket egyik prágai lap nyomán közöljük. A cikk érdekességénél fogva a zsidó olvasóközönség érdeklődésére tarthat számot, bár — mint az a feltett kérdésekből is kiülágl — a cikk írója messze áll a zsidó problémák ismeretétől.

Prága, június 1. A régi idők talmudiskolái tulajdonképpen nem jelentettek mást, mint egy tudós rabbi köré csoportosult tanítványcsoportot. A vágy, hogy egy főiskolát építsenek maguknak, nem új keletű, 1923-ban kezdték meg az akciót szerte az egész világon Meyer Schapira piotrkóvi főrabbi agitációja mellett és a lelkes, fáradságot nem ismerő munka gyümölcse végre elkészült és megszületett Lublinban a világ zsidóságának áldozatkészségéből az első modern zsidó akadémia, amelynek hivatalos tantárgya a talmud.

A talmud és az ortodoxia

Az ötemeletes épületben ötszáz növénydek fér el, a vallásos zsidó szülők ide küldik mindenfelől a gyermekeiket, hogy elsajátítsák a talmud tudomány alapjait.

Hisz az ortodox zsidó nevelésnek az alfája a talmud. A zsidó szülő, ha csak tehette, beadta gyermekét egy-egy tudós rabbihoz, aki aztán foglalkozott vele, és a legértelmesebb, legjobb tanulókat tovább képezte. Ezek alkották az úgynevezett jeshivákat, amelyben az öt-éves hittudomány minden ágát elsajátították a növendékek.

A lublini talmudegyetem a világ első ilyen főiskolája, amelyen nagyhírű főrabbiok oktatják a tudományozó zsidó ifjúságot.

A szegény zsidó gyermekek ingyenes oktatásban és ellátásban részesülnek.

Erdekes ennek a talmudiskolának az élete.

A talmudista diákok hosszú, fekete kaftánban sétálnak fel-alá az iskola kertjében. Vitatkoznak és tanulnak. Ha már nagyon szenvedélyessé válik a vita, a tanáraikhoz fordulnak, akik aztán eldöntik, kinek van igaza.

Az olvasó azt hihetné, hogy a vallástudománnyal foglalkozó ortodoxok valamennyien bigott, egyoldalú emberek. Ez tévedés, mert mint megtudtuk, vegyész-mérnökök, orvosok és nagystíliú kereskedők is akadnak köztük, akik éppenséggel nem vetik meg a modern technika vívmányait, sőt felhasználják a mindennapi életben.

A főiskola egyik nagyteknintélyű professzora, Chajim Léwy, a világszerte ismert csodarabbi, például repülőgépen szokta felkeresni távollakó hivat.

Chajim Léwy a napokban Bécsben járt, ide is repülőgépen érkezett az aránylag még fiatal főpap. Az alig 50

éves tudós szívesen feleltetett az újságírók kérdéseire. Többek között megkérdeztük, hogy mint a talmud alapos ismerője, mit szól a huszadik század csodálatos vívmányaihoz. Szakállát simogatva válaszolja:

— Mind ez számunkra nem is olyan csodálatos, legalább is nem lepődünk meg olyan mértékben a rádió, a repülőgép, a film, az autó megjelenésén.

Babiloniában ismerték a rádiót

— A talmudban már nyoma van a rádióknak...

A nagyteknintélyű professzor fellapozza az asztalán fekvő hatalmas héber könyvet és mutatja az erre vonatkozó részt:

— Tessék! ... és amikor ellenség fenyegette a babiloniakat, a király a riddió hangjával kért segítséget távoli hivatól, akik a vártól sok-sok száz lépésnyire valának...

— Riddió?

— Igen, különös véletlen folytán még a neve is azonos. Akkoriban riddióknak hívták azt a titokzatos gépezetet, amelynek révén beszélgetni tudtak a leadótól sok száz kilométerre lévő emberekkel.

— Nem volt az csupán kürtjelzés?

— Nem. Azt persze nem állítom, hogy olyan tökéletes volt a „riddiójuk“, mint egy mai rádió. Nagyon sok találmánynak voltak a birtokában, akkor azonban minden a király kezébe futott össze, pénz, hatalom, dicsőség. Egy ókori feltaláló nem csinálhatott karriert a mai értelemben, mert miután a találmányát megmagyarázta, őt magát elvették a láb alól, nehogy az ellenség is tudomást szerezzen róla. Mint ahogy ma a hadititkokat őrzik, úgy vigyázott az ókori fejedelem is féltékenyen a hatalmát erősítő csodákra. A nép ezeknek létezését inkább csudaként sejtette, semmint bizonyosan tudta. Így keletkeztek aztán a különböző fantasztikus legendák, men de-mondák, amelyeket az utókor inkább csak a fantázia szüleményének tartott, semmint valóságnak.

Telefón és repülőgép

— A repülőgépet is ismerték az ókorban?

— A talmud erről is hírt ad. A babiloni fogság idején „szárnyas emberek szálltak el az ellenséges hadak fölött, hogy kikémléjék erejüket és rémületbe ejtsék őket.“

— Mi más ez, ha nem repülőgép ősi formája? Nem szabad, hogy megtéveszsen bennünket a virágos stílus. Ők a pilótát repülő embernek nevezték, mint ahogy a király titkárát a „király fülének“ hívták.

Megkockáztatjuk a kérdést: — Tán a telefónt is használták már a babiloni királyok? Elmosolyodik:

— Erről nincs tudomásom. Mindenestre nem szabad úgy elbizakodnunk a szenzációkkal. Semmi sem új a nap alatt...

Ezt már rabbi Akiba is megmondotta...

Léwy ur kijelentette, hogy mindezek a kérdések őket nem foglalkoztatják, csak a mi kedvünkért felelt rájuk. Inkább a hittudományi problémák, homályosabb magyarázatok azok a pontok, amelyek felett napokig, hetekig, hónapokig elmélkednek.

A talmud megjövendölte a világháborút

A talmud ugyanis mindenre feleletet ad...

— A multat és a jövőt foglalja magában. A talmud világosan, évszámok alapján jövendölte meg a világháborút.

— És a jövő?

A csodarabbi, aki előtt nincsenek titkok, összeráncolt szemöldökkel felelt:

— Zivataros, boros... — Az emberiség nem okult. Uj szenvedések zudulnak a földre... a gögösök és a hívságosok elveszik méltó büntetésüket.

A prófécia valóban megdöbbenő.

— Istennek tetsző cselekedet ön szerint az a kísérlet, amely oda irányul, hogy a modern technika segítségével kikerülhessünk a Föld vonzóköreiből és mondjuk egy rakétaúrhajóval felrepüljünk más bolygókra?

— Minden, ami tudomány, haladás és ami a boldogulásért van, istennek tetsző cselekedet. En magam is foglalkozom laboratóriumi kísérletekkel...

Ingyen laknak a berliniek, mert tönkrementek az építkezési társaságok

Berlin, június 1. Ha egy berlinitől megkérdezi az ember, hogy milyenek a lakásvizonyok, azt a választ kapja, hogy rosszak. Ez érthető is, mert egy kétszobás lakás egy új épületben havonta 180—200 márkába kerül. De vannak berliniek, akik egészen ingyen laknak. Néhány év előtt ugyanis gombamódra szaporodtak el Berlinben az építkezési társaságok. A perifériákon hatalmas házblokkok épültek, amelyek csupa modern kislakásokból állottak. A házblokkok ugyan roppant drágák voltak és egyeseknek még építkezési jutalékok is kellett fizetni, hogy lakást kaphassanak.

Kiderült azonban, hogy ezek a bérek mégis olcsók voltak, mert a lakóktól egyszerűen nem lehetett a bérösszeget megszólva behajtani, másrészt pedig

az építkezések sokba kerültek. Az építkezési társaságok egymásután tönkrementek. A bankok lefoglalták a Lázbéreket, ugyanezt tették a többi hitelezők is, úgy, hogy végül a lakók nem tudták, hogy a sok foglalt közül kinek fizessék a házbért. Egyszerűen úgy segítettek a dolgón hogy senkinek sem fizettek.

Igy lehetséges, hogy Berlinben százezrek vannak emberek, akiknek egy fillérjükből sem kerül a lakás és tekintettel arra, hogy az ilyen csődök lebonyolítása évekig tart, valószínű, hogy még jó ideig nem fognak bért fizetni. Természetesen ez az ideális állapot nem fog örökké tartani, de a jó berliniek ezzel vigasztalódnak, hogy addigra beáll az elkerülhetetlen lakáskrach s akkor majd a csőn lehet kapni lakást.

Mit értek el a szovjet atheista propagandájával?

Püspökök, keresztény papok, rabbi és mohamedán mullákh elhagyták állásaikat

Berlin, június 1. Moszkvában most tették közzé az atheista propagandáról szóló statisztikát, amely többek között megállapítja, hogy a vallásellenes kampány a zsidó lakosságra is erős hatást gyakorolt.

Az utóbbi időben ugyanis tizenhat rabbi beszűntette lelkipásztori funkcióját és néhányan közülük csöndben lemondottak rabbinatusi tisztségükről, amennyiben elköltöztek eddigi lakóhelyükről és másutt kerestek új foglalkozást. Voltak olyanok, akik a zsinagógában egybegyűlt hívek előtt közölték elhatározásukat. Számos metsző abba-hagyta foglalkozását és nyíltan kijelentette, hogy elfogadja Leninnek a valásra vonatkozó jelszavát, amely úgy szól, hogy a vallás nem egyéb ópiumnál, amely a népet megrészegíti.

Hogy a másvallásuaknál mit ért el az atheista propaganda, arra nézve a statisztika a következő érdekes adatokat közli:

Az utóbbi időben 854 különböző felekezet papja nyíltan megtagadta vallását. Ezek között van három püspök, és 49 vezető állásban volt keresztény pap, 38 mohamedán mullah és 340 görög keleti pópá.

A meggyőződésük mellett hűséggel kitartó ortodox papok, rabbi és mullákh az istentiszteletet sokszor a templomokból, zsinagógákból és mecsetekből átteszik főleg takarékosági okokból magánhelyiségekbe. Az istentiszteletek

ezáltal a szektárius gyülekezetek jelleget öltik.

A szektárius élet egyébként Oroszországban újra virágzik. A Don-medence területén „próféták“ lépnek föl, akik új itéletnapokat hirdetnek és különösebb földrendéseket jósolnak a nagy vallástalanság miatt.

világmarka megővja Ont a neki betegségek-től.

Prima minőségű

nyári konyhafa

kapható a

FISCHER-fatelepen

mázsája 55 lej hazaszállítva

Telefón: 1300

EURÓPAI VISZONYLATBAN **ARAD MARAD**

ELSŐ HELYEN A MŰ

BUTOR GYÁRTÁSBA **SZEKELY** BUTOR CSARNOKÁBAN **CLUJ**

Sztrada Regina Maria 23—25. Vásárolhatnak kizárólag aradi iparművészek által tervezett és készített művészi vonalú butorokat

Legújabb modellek, legolcsóbb árak!

Hálószobák	— —	Lei 10.000-tól
Ebédlők	— —	Lei 24.000-től
Ultramodern díőfa uriszobák	— —	Lei 20.000-től

Különleges ultramodern konyhák művészi kivitelben. — Vidékieknek vásárlás esetén utiköltség megtérítés. — Kaucióképes bizományosok az egész ország területén kerestetnek!

HIREK

A UJ KELET az egyetemese erdelyi és bánági zsidóság napilapja
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő
Felelős szerkesztő: Jámbor Ferenc
Bukaresti szerkesztőség:
Hátszeg Ernő, Str. Cobălcescu 54
 Cikkeink utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg

— Zivataror idő várható. Budapestről jelentik: A meteorológiai intézet időjárásprognóza szerint lényegtelen hőmérsékletváltozás mellett sok helyen zivataros esők várhatók. A hőmérséklet Budapesten ma délben 20 fok Celsius volt.

— A német trónörökös elnök akar lenni? Berlinből jelentik: Amszterdami jelentés szerint a volt német trónörökös Doornba utazott atyjához, Vilmos excsászárhoz. Állítólag az utazás célja az, hogy a volt császárral megbeszélést folytasson, mert a trónörökös az 1932-ben tartandó német köztársasági elnökválasztáson elnökjelöltnek akar fellépni.

— Bécs, a kokaincsempészek városa. Bécsből jelentik: A büntetőtörvényszéken tegnap kokaincsempészek ültek az egyik tanács előtt a vádlottak padján s az ügyész szigorú büntetést kért, mondván, hogy Bécs városa, amelyet eddig a zene városának neveztek, méltán nevezhető a kokaincsempészek metropolisának, amit annak köszönhet, hogy az osztrák törvény enyhén bünteti ezeket a méregkeverőket. Legutóbb is az történt, hogy bécsi kokain kereskedők cinkostársai Kairóban kerültek kézre és ott sokkal súlyosabb büntetést kaptak, mint a főbűnösök Bécsben. Szóval tette az ügyész azt is, hogy éppen most tartóztatott le a rendőrség Bécsben két veszedelmes kokaincsempészt, akik kilogrammszámra juttatták ki a fehér méreg Olaszországba és ügynökeik Milánóban kerültek hurokra.

— Az erkölcsstelen merénylő kiugrott a bírósági tárgyalóterem ablakából. Czenstochauból jelentik: Az idén januárban két elegáns fiatalember megszóktatott két czenstochau fiatal lányt. A lányokat egy erdőbe vitték és ott erőszakot követtek ellenük. A lányok feljelentésére a fiatalembereket letartóztatták, a járásbíró azonban felmentette őket. Az ügyész megfellebbezte az ítéletet, így a felsőbb bíróság is foglalkozott az ügyvel. A felsőbb bírósági tárgyaláson az ítélet kihirdetése előtt az egyik fiatalember szökést kísérelt meg. Hirtelen a nyitott ablakhoz ugrott és az első emeleti ablakból leugrott az uccára. Csak tizenkét órai üldözés után tudták a rendőrök Czenstochoul közelében az egyik erdőben elfogni. A bíróság másnap folytatta a tárgyalást és a két vádlottat 4—4 évi fegyházzal sújtotta.

— Rövidzárlat a templomban. Párizsból jelentik: Franciaországban Saint Nazaire környékén vihar következtében rövidzárlat keletkezett a villamosvezetékben, tűz támadt és több épület leégett. Az egyik faluban, Treacalaban, a mise alatt kigyulladt a templom, a menekülés közben egy embert agyonnyomtak, többen súlyosan megsebesültek.

— A Korunk júniusi száma. A Dienes László és Gaál Gábor szerkesztésében megjelenő Korunk júniusi számából a következő tanulmányokat emeljük ki: Neufeld Béla: A társadalom és a neurózisok. Lévi Lajos: Az emberi agy és a civilizáció. Gergely Janka: A magánisztviseelő osztály válsága. J. S. Gorfinkel: A munka nélküliség problémája. Haraszi Sándor: A magyar kispolgár írása. Mátrai Ede: A társadalmi harcok a mai Ausztriában. Stb., stb. Szépirodalmat Dömötör Teréz, Zalai Mária, Sellyei József, Szász Sándor Ana Seghers írtak. A Kulturkrönika, Szemle és Hozzászólás rovatokban harmán-kisebb cikket vesz az olvasó a Korunk íróinak tollából. A Korunk előfizetési ára egész évre 860, félévre 460, negyedévre 250 lej. Mutatványszámot ingyen küld a Korunk kiadóhivatala Cluj-Kolozsvár, Str. Regala 16.

— Hány katolikus pap van a világon? Rómából jelentik: A katolikus papok száma az egész világon 919.284. Ebből Európában él a legtöbb, számszerint 214.242 világi és 39.912 szerzetes. Amerikában 35.921 világi és 15.342 szerzetes, Ázsiában 10.171, Afrikában 4550, Ausztráliában 2146 világi pap működik. A megyéspüspökök száma az egész világon 1250. A 352 millió katolikus mellett 868 millió a világon élő pogányok száma.

— Tüz pusztított a piski vasúti műhelyben. Tudósítónk írja: Szombat reggel nagyarányu tüzvész színhelye volt a simeriai vagonjavító műhelyek telepe. Hajnali öt óra körül a műhelyekkel szemben levő munkásinternátus növényekéi vették észre először a tűz kitérését és azonnal értesítették a CFR műhelyek tűzoltóságát, akik nyomban hozzáálltak a tüzveszedelem megfékezéséhez. A lángokban álló épületet a hatalmas hőség következtében nem lehetett megközelíteni és így a tüzoltók törekvése oda irányult, hogy a szomszédos műhelyépületeket mentésük meg a lángok pusztításától. Ezt a munkát is megnehezítette az a körülmény, hogy a telepen levő vízcseppek elégtelenek bizonyultak és a CFR fűtőházban álló vízzel megtöltött mozdonyokat kellett a tűz helyszínére vonszolni. Hét óra körül a szászvási tűzoltóság is megérkezett, de időközben a simeriai tűzoltóknak sikerült annyira lokalizálni a tüzet, hogy a szászvárosi tűzoltóknak már nem volt más teendőjük, mint az összeomlott műhelyépület parázstömegét eloltani. A tűz a személykocsik fényező műhelyében ütött ki eddig ki nem derített okból. A műhelyben több első- és másodosztályu vasúti kocsik állott fényezés alatt, valamint különböző festékek és lakkok óriási mennyisége. A tűz több millió kárt idézett elő. A vizsgálat eddigi eredményei arra szorítkoznak, hogy a gyár éjjeli órák alatt óránként felhuzandó órák éjszaka 2 óra körül megállottak. A leégett épületben az éjszaka folyamán négy illuminált állapotban levő CFR munkás tartózkodott.

NAPROL-NAPRA

Pekingből jelentik, hogy Feng-Ju-Hsziang, a keresztény kínai tábornagy, aki önként lemondott a Csang-Kai-Sekkel szembeni hatalomtrójáról most csavargóként barangolja be Kínát. A marsall templomokban és elhagyott házakban tölti éjszakáit, vadászattal, vagy koldulással tengeti életét és rajzolgat. Mindenütt beszédebe elegyedik a paraszttal, hogy megismerje őket. Beavatottak szerint az a szándéka Fengnek, hogy újból népszerűvé tegye magát s aztán visszazerezze régi hatalmát.

Nurmi Münchenben 5000 méteren 15 perc 15 másodperc alatt könnyen győzött s ezzel megcáfolta a letöréséről elterjedt híreket. Második lett honfitársa Gizholo és a német Herbert harmadik. A 100 és 200 méteres síkfutást a német Körnig nyerte 10.7 mp., illetve 21.9 mp. idővel.

Afrika egy néger telepén angol expedíció ráakadt W. Knoop német tengerészre, aki 25 évvel ezelőtt került oda hajótöröttként. Knoop feleségül vette a néger törzs uralkodójának leányát s most ő a törzsfő.

A jugoszláv minisztertanács a párizsi szerb katonatemetőben létesítendő hősi emlékoszlop céljaira új bélyegsorozatot ad ki, amely a névértéknél magasabb áron kerül forgalomba. A differenciát az emlékoszlop építésének költségeire tartalékolják el.

Hoover látogatása alkalmával Filadelfiában a munkanélküli bányászok éltségfelvonulást rendeztek. Nagyobb rendezvény nem fordult elő.

Ma este 9

MAGYAR SZINHÁZ

Holnap este 9

Kalmár Pál, Polgár Tibor, Toth Erzs, Kende Mária
nagy magyar nótaestéje

A legnépszerűbb, legújabb, legszebb magyar dalok, cigányzenekarral

— Nyilvános tárgyaláson vitatják meg a német-osztrák vámegegyezmény jogi kérdéseit. Hágából jelentik: A nemzetközi bíróság július 20-án mindvégig nyilvános tárgyaláson vitatja meg a német-osztrák vámegegyezménnyel kapcsolatos jogi kérdéseket.

— Peruban tovább tartanak a sztrájkzavargások. Newyorkból jelentik: Az észak perui Cujillo és Cayamarca közötti petroléumterületen tovább tartanak a sztrájkzavargások. Az összeütközéseknek 17 halottja és mintegy 100 sebesültje van.

— A svájci népviseletek ünnepe Genfben 1931 június 27—28. Genfből jelentik: Nagy napokra készülnek Genf városa. Június 27—28-án vendégül látja egész Svájc népviseleteinek megjelenítőit. Több mint 3500 jelmezes jelentette be részvételét, akik Svájc minden vidékének viselőit be mutatják. Az ünnepély a Népszövetség székhelyéhez méltó keretben fog lefolyni. Minden remény meg van arra, hogy a közönségnek nem mindennapi látványosságban lesz része.

— Méhek a repülőgépen. Különös repülő balesetről olvasunk a Daily Telegraph egyik legutóbbi számában. A lap megírja, hogy a Marsailles—Párizs légijáraton az egyik repülőgép tiz kas méhet szállított. Utközben az egyik kas feldúlt, megsérült s a méhek kirepültek s megszállották az utasok kabinját és a pilóta ülőhelyét. A repülőgép három utasa és a pilóta hiába próbálták elzavarni a méheket. Ezeket a repülőgép zaja csak megvadította. Az utasok végre is úgy segítettek magukon, hogy keztyűt húztak, az arcukat kendőkkel takarták le, hogy valamiképp védekezzenek a méhesipés ellen. Sokkal nehezebb volt a helyzete a pilótának, aki nem mozdulhatott el a kormány mellől s aki az arcát sem takarhatta be, úgy, hogy védtelen volt a méhek fullánkjával szemben. Amikor a repülőgép Párizsba szállt, a méhek szétrepültek. Minthogy azonban a királynő bentmaradt a kasban, lassankint a többi méh is visszatért.

— Ötven rab éhségstrájkba kezdett a budapesti gyűjtőfogházban. Budapestről jelentik: A gyűjtőfogházban két fogoly rendbűntetése miatt a velük szolidaris másik ötven rab hetedik napja éhségstrájkot folytat. A foglyokat most mesterségesen táplálják.

— Az olasz kormány bezáratta a katolikus népegyletek helyiségeit. Rómából jelentik: A kormány bezáratta a katolikus népegyletek helyiségeit. Érdeklődéssel várják, hogy a Vatikán miként fogadja ezt az intézkedést, amely kétségtelen bizonyítéka annak, hogy a Szentzsák és az olasz kormány között a viszony továbbra is kiéleződik.

Figyelem!
 Módomban van az elképzelhető legolcsóbb árban szállítani, nyári olvas-tásból
LIBAZSIRT
 a saját bődönömben.
 Viszonteladónak, fürdőbőrölknek 10 százalékos engedélyment adok. Ugyanitt a legprimább libatolt, és pihe olesón kapható.
Friedmann Samu
 ORADEA-NAGYVÁRAD, Cuza Voda 6.

— Chaplin elvállalja egy londoni film főszerepét. Londonból jelentik: Tírel lord, Anglia párizsi nagykövete tárgyalásokat kezdett Chaplinnel, hogy játssza el egy Londonban készülő filmdarab főszerepét. Chaplin a tárgyalások során hajlandóságot mutatott a szerep eljátszására és így rövidesen megkezdődnek a felvételek is.

— Angol-orosz platinaegyezmény készül. Párizsból jelentik: Várható az angol-orosz platinaegyezmény megkötése, amelynek következményeként meg fog szűni az orosz dumpingeladás, ami a platina-bessz szinte kizárólagos okának tekintendő.

— A newyorki bankok hajlandók résztvenni Ausztria hiteléletének szanálásában. Londonból jelentik: Az osztrák hitelélet válsága még mindig foglalkoztatja a világpiacokat. A Financial News szerint a newyorki bankok hajlandók kooperálni a londoni hitelezőkkel és résztvenni Ausztria hiteléletének szanálásában. Az osztrák jegybank különben 10 jegyintézet támogatására számíthat s így a silling stabilitása biztosítva van. A támogatást nyújtó intézetek között van a világ öt legnagyobb jegybankja is.

— Sztrájkba léptek a budapesti butorgyárak munkásai. Budapestről jelentik: Az újpesti butorgyárak munkásai 40 százalékos fizetésemelés érdekében sztrájkjal fenyegetőztek. Közülük négyszáz szombaton be is váltotta a fenyegetést s ma újabb nyolcszáz munkás hagyta abba a munkát. Az újpesti 1800 butorgyári munkás közül 1200 sztrájkol most s csak három nagy gyárban folyik a munka. A munkásság a munkásotthonban gyűlést tartott, amelyen mintegy ezer munkás vett részt. A munkásság elhatározta, hogy kitar a 40 százalékos fizetésemelés követelése mellett. A tárgyalások a felek között megindultak.

— Véres összetűzés volt Breslauban a kommunisták és acélszakosok között. Berlinből jelentik: A mai Stahlhelmnapon Breslauban számos összeütközés és verekezés volt az acélszakosok és a kommunisták között. A Morgenau pályaudvar közelében kommunisták lövéseket adtak le a Stahlhelm egyik tehérgépkocsijára. Az acélszakosok közül egyet halálosan talált a golyó. Más acélszakosokkal telt tehérgépkocsikat kövekkel dobált meg. Összesen 17 komolyabb sebesülést jelentenek. Mintegy ötven letartóztatást eszközöltek. A késő esti órákban a Stahlhelm egyik tehérgépkocsija Breslau közelében a vasúti átjárónál vicinálissal ütközött össze. A karambolnak 2 halottja 3 életveszélyes s 10 könnyebb sebesültje van.

Sir Hubert Wilkins buvárhajója, a Nautilus próbautat tett a newyorki kikötő előtt 30 láb mélységben. A több mérföldes próbauton a tengeralattjáró gépei kitűnően dolgoztak s egyenletesen vitték előre a Nautilust. A vezetők teljesen meg vannak elégedve az elért eredménnyel. A Nautilus üzemanyag felvétel után kedden, vagy szerdán indul Skóciába.

Svájcban a Bódeni tótól délre eső területen felhőszakadás és viharok nagy károkat okoztak. Több telefonvonal megrongálódott, távíróoszlopok a vasúti síneken hevernek. Stein közelében a vasúti vonal viz alá került.

— Virágokkal és zenezóval bucsuztatták Piccard professzort és társát. Bécsből jelentik: Piccard professzor és Kíper tanár elutaztak Obergurglból. Távozásukkor virágokkal és zenezóval bucsuztatták a világhíres sztratoszféra-repülőket. Este 9 óra 40 perckor Piccard és asszisztense gépkocsin megérkeztek Augsburgba. Szállójuk előtt nagy tömeg verődött össze. Az emberek lelkesen éljenztek a sztratoszféra vakmerő hőseit.

KARINTHY: NEVETŐ DEKAMERON. 272 oldal 51 lej a Lepage könyvkereskedésben, Kolozsvár. Beküldhető bélyegben is. Kérje az olcsó sorozatok jegyzékét.

קאנקורר!
 דא דער פאסטען דעס איינען שוועסטער
 וואקאנט איז, ווען וויר איינען שרייב מומחה
 דער איין יריש גוטער בעיה וביק איז. בעווער
 בער דיא קבלות פאן 3 אנערקאנטע ארטע רבנים
 האבען מעגען איהרע געוועט מיט אנגאבע איהרעס
 אלטערס אונד קאמיליען שטאנדעס אן אונטערע
 אדרעסעס איינענדרען, צור פראבא ווערעדען וור
 גערופענע צוא געלאסטען, אונד וור דיעזעס דיא
 שפענען פערגיטעט, געהאלט לויט איבער איינקאמע
 Comunitatea ort. izr. Huedin, jud. Cluj

VAPENGE
UXE
 KAPNATI
 BUCURESTI, SMARDAN 4

előtt nincsenek tit...
 nem okult. Uj szem...
 földre... a gögö...
 elveszik méltó bün...
 an megdöbentő.
 eselekedet ön sze...
 amely oda irányul...
 hnika segítségével
 öld vonzóköréből és
 ürhajóval felrepül...
 domány, haladás és
 van, istennek tet...
 magam is foglalok...
 isérletekkel...

niek,
aságok

kerültek. Az épít...
 ymasútán tönkre...
 foglalták a Lázbe...
 k a többi hitelek...
 lakók nem tudták,
 özül kinek fizessék
 n úgy segítettek a
 k sem fizettek.
 gy Berlinben száz...
 erék, akiknek egy...
 a lakás és tekin...
 ilyen esődök lebo...
 t, valószínű, hogy
 gnak bért fizetni.
 ideális állapot nem
 e a jó berliniek az...
 egy addigra beáll
 akáskrach s akkor
 pni lakást

heista

edán mullánk

gyülekezetek jelle...

gyébként Oroszor...

A Don-medence

épnek föl, akik új

k és különöse

ak a nagy vallás-

a világmárka

megovja Ont

a nem

betegségek

tól.

őségü

nyhafa

a

telepen

hazaszállítva

1300

SPORT

România-Ripensia 4:4 (2:1)

Az Ujpestet verő temesvári proficsapat bemutatkozása csalódást keltett. A hivatásszerűség csak egy néhány szórványos akción és a játékosok kondícióján látszott meg — egyébként a Ripensia meglehetősen szürke teljesítményt nyújtott, amely mindenestre alulmaradt a várakozásnak. Nem domborodott ki a mérkőzés során a temesvári profiegyüttes taktikai fölénye, sem pedig a technikai fölélsége. Azt ugyanis nem lehet taktikának nevezni, hogy a Románia minden egyes vezetőgólja után nagyobb erőfeszítésre lendült fel a csapat, hogy kiegyenlíthesse.

A Románia teljesítménye sem volt egységesnek mondható. Ezzel szemben az egyéni játék terén a kolozsvári futballisták is megállottak a sarat, lelkesedésben és önfeláldozásban pedig messze felülmúlták temesvári ellenfeleiket. Határozottan állítható, hogy a Románia tizenegye a játék során kevesebb hibát követett el, mint a profiegyüttes, amely től jogosan várható volna a publikum kevesebb céltalan paszt, elhibázott lövést és taktikai hibát. A Románia egész együttese odaadón játszott s különösen a fedezetsor, valamint a csatársor jobbszárnya brillirozott. A Ripensiaiban Schwarcz játéka emelkedett ki magasan az együttesből. A fiatal center nagyszerűen irányította csatársorát és a Románia kapuja számára is egyedül ő tudott veszedelmes lenni. A fedezetsorban Ciolac csillogtatta meg néhol klasszikus tudását, míg a hátvédek közül inkább Burger tetszett. Semler különösen tehetetlen volt, ugyszintén Dobay és Lakatos, míg Beke a jobbszélén néhány lendületes akcióval vonta magára a figyelmet. Raffinsky szürkén, Hrehuss hasznosan játszott. Hocksári cél-

talán driblizése egy gólhoz segítette a Romániát, míg Zombori nagyon gyengén védett.

A Ripensia nagy lendülettel kezdi a játékot és egy stílusos akció után Beke beadását Dobay kapásból védhetően továbbítja az első gólt Románia hálójába. A tizenkettedik percben Bürger hibájából kavardás a Ripensia kapu előtt, a kiugró Istvánffy II. menthetetlenül egyenlít. A tizenötödik percben Hocksári faultjából szabadrugás lett: Bindea lövését nem tudja a Ripensia-védelem elhárítani és Muresan megszerzi a vezetést is. A negyvenharmadik percben Lakatos ideális centerézését Schwarcz mesterien fejeli a kapura, Micu azonban bravurosán kornerre véd. A második félidőben a Ripensia ismét nagy lendülettel kezd. A tizennegyedik percben Beke beadásával Schwarcz kiugrik és egyenlít. Egy perc múlva egy kétes hands miatt megítelt tizenegyesből ismét a Románia vezet, a harmincegyedik percben Schwarcz végigdriblizi a Románia védelmét, Micu eléje fut, de a lövés kevéssel a kapu fölött száll el. A harmincötödik percben Schwarcz kiegyenlít. Négy perc múlva Hocksári a kapu közelébe driblizik Cipciegannal, ez a megkaparintott labdát becenterezi és Bindea megszerzi negyedszer is a vezetést Romániának. A Ripensia most teljes erővel fekszik bele a játékba, a negyvenkettedik percben Semler kiegyenlít, a negyvennegyedik percben pedig hajszálon mulik, hogy Schwarcz lövése nem szerez a Ripensia számára egy megérdemeletlen győzelmet. A Románia minden játékos a elismeréseméltó lelkesedéssel küzdött és a csapat minden posztján felülmulta ellenfelét. Horovitz (Arad) kitünő bíró volt.

Ripensia—Universitatea 3: 2 (2: 0)

Hétfőn a Ripensia összehasonlíthatatlanul jobb játékot produkált, mint vasárnap és a délutáni nagy esőtől felázott nehéz pályán is szép játékkal lepette meg az első napi meccs után kissé kiábrándult közönséget. Az Universitatea ezzel szemben rendszertelen és csapkodó volt és különösen a csatársor nem eléggé egységes játéka miatt veszítette el a mérkőzést. A Ripensia az első perc-

től kezdve nagy iramot diktál, de a támadások csak a 42. percben eredményesek, amikor súlyos védelmi hibából Schwarcz a vezetőgólt lövi. Ujrakezdés után már újra az U-kapunál a labda és Somler a második gólt szerzi meg csapatának. A két gól harminc másodperc alatt kapta az egyetemi válogatott, mely az első félidőben már nem tud eredményes lenni a tömörülő

Mególcultak az Opera Mozgó helyárai

Junius 1-től, hétfőtől kezdve a kolozsvári OPERA MOZGÓ leszállította helyárait és pedig: a 3, 5 és 7 órai délutáni előadásoknál páholyülés 25 lej, földszinti ülés 20 lej, erkélyülés 10 lej. Az este 9 órakor kezdődő előadások helyárai: páholyülés 30 lej, földszinti ülés 25 lej, erkélyülés 15 lej.

Ripensia védelemmel szemben. A második félidő változatos, szép játékkal indul, de itt is a Ripensia fölénye bontakozik ki. A Ripensia csatársor szép támadásokat vezet, amelyek azonban vagy Rosenfeld parirozásával, vagy a bekkék felszabadításával végződnek. A tizenötödik percben az U-kapu előtti kavardásból születik meg a Ripensia harmadik gólja. Rosenfeld kétszer is kiüti a labdát, de harmadszor az összefutásból a kapuba téved a gól.

A harmadik gól után a Ripensia lassítja a tempót, amit az U kihasznál. A 28. percben néhány szép akció befejezéséért Deheleanu erős lövése utat talál a Ripensia kapuba. Ezután az U megismétli a Ripensia teljesítményét: harminc másodperc múlva már ismét Zombory hálójában a labda. Sepi remek lövése a kapufáról pattan be, a labdát Zombory fogja, de már csak a kapuvonal mögött. Az U további támadásai eredménytelenek voltak, de nem sikerültek a Ripensia ellentámadásai sem.

Az U széteső csatársorának köszönheti vereségét. A Ripensia a mérkőzés tūnyom részében fölényben volt és annak ellenére, hogy góljai súlyos védelmi hibából eredő potyagólok voltak, megérdemelte győzelmét. A mérkőzést Fővényi vezette.

Kialakult a budapesti profiligá végső állása

Budapestről jelentik: A profibajnokság finisének tegnapi fordulója befejezte az ezévi küzdelmeket és megállapította az 1930—31. évi bajnokság végleges helyezési sorrendjét is. A Ferencváros revansot vett a Bocskain és ezzel Ujpest és a Hungária mögött a harmadik helyre ment föl maga alá szorítva a Bocskait. A további sorrend: 5. Nemzeti. 6. III. ker. 7. Sabaria. 8. Vasas. 9. Budai 11. 10. Kispest. 11. Bástya. 12. Pécs-Baranya. Utóbbi tehát kiesett az első osztályból, a Bástya pedig osztályozót fog játszani a II. oszt. bajnokság második helyezettjével, a Somogy-

gyal. A szombat, vasárnapi utolsó bajnoki mérkőzések eredményei a következők:

Nemzeti—Vasas 5:3 (4:1)
Pécs. Pécs-Baranya—Hungária 2:2 (1:0). Ferencváros—Bocskay 6:2 (2:1).
Szeged. Kispest—Bástya 2:0 (1:0). Szombathely. Budai 11—Sabaria 3:2 (1:1).

A Wienna nyerte a bécsi ligát

Bécsből jelentik: Az elsőosztályú ligabajnokságban a Wienna vezet. Második helyen áll az Admira és harmadik helyezett a Rapid. A mai eredmények: Wienna—Slovan 4:0 (1:0). Admira—Austria 3:3 (2:2). Nicholson—Rapid 1:0 (0:0).

Vidéki sporteredmények:

Nagyváradról jelentik: Az északi ligában döntőjében a Crisana könnyen 5:0 (4:0) arányú győzelmet aratott a felütően gyengén szereplő szamosújvári Sparta ellen és így az északi liga győztese lett. Bíró A. Muresan volt.

Szatmár. DKASE Debrecen—Török 4:3 (1:2). Nemzetközi. Egyenlő ellenfelek küzdelme, a debreceniek azonban csak az utolsó percben rugott gójjal tudták győzni.

Marosvásárhely. Nemzeti B.—Muresan 4:2 (2:2). A budapesti csapat nivós formás játékot produkált.

Brassó. IAR—MSE Marosvásárhely 4:1 (2:0). Barátságos.

Nagyszében. Brasovia—HTV 4:0 (2:0). A középliga döntője.

Ploesti. Praha—Unirea Tricolor 1:0 (0:0). A déli liga döntője. Az országos bajnok veresége nagy meglepetés.

A budapesti III. ker. FC gólvárosi zúditott Aradon az AMTE-ra. 11:0 (6:0) arányban győzött.

Temesvár. Electrica—Kadima 3:0 (1:0). Kinizsi—Banatul 4:0 (2:0). Megyegyőztesek és vesztesek játszanak.

Színérváralja. SzSE Szatmár—SzSE 3:0 (1:0).

Gigli tenorista a Román Operában

GIGLI, a világhírű tenorista junius 1-től kezdve junius 4-ig, csütörtökön bezárólag fellép a ROMÁN OPERÁBAN egy hangos filmben és négy híres áriáját fogja előadni a kolozsvári közönségnek. Gigli fellépte után néger játszik, majd POMPADOUR premierje következik.

Színház—Mozi

Hevesi Piroska és Pfeiffer Alfréd hangversenye. Ma, junius hó 2-án, kedden este fél 9 órakor, a kat. gimnázium dísztermében nagyszabású koncert keretében bucsuzik — hosszabb külföldi utazása előtt a — kitünő művészpár. Felfokozott érdeklődés előzi meg ezt a hangversenyt, melyen — mint az eddigieken is — művésztük legjavát mutatják be. Bachtól—Kodályig. A hangverseny részletes programjait Lepage, Király és Ellenzék árusítja.

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZI MŰSORA

Kedd d. u. 3, 5, 7 órakor: Az istenek kegyence. (Az óriási érdeklődés miatt ötödik napra prolongálva. Ufa-szuper sláger, Jannings, Renate Müller, Olga Tschechowa fellépésével.)

Kedd este 9 órakor: Kalmár Pál, Polgár Tibor, Tóth Erzsi, Kende Mária, a magyar rádió kedvenceinek magyar nótáestje, cigánykisérettel.

Szerda d. u. 3, 5, 7 órakor 10 és 20 lejes helyárrakkal: Mese a benzinkutról. (A pünkösdi nemzetközi filmverseny első díjának nyertese. Ufa-világsláger. A főszerepekben: Lilian Harvey, Willy Fritsch, Felix Bressart, Olga Tschechowa.)

Szerda este 9: Kalmár Pál, Polgár Tibor, Tóth Erzsi, Kende Mária bucsuzik esteje. Csütörtök: Dal a benzinkutról.

A JANNINGS-FILM MA UTOLJÁRA

Az óriási érdeklődésre való tekintettel a Magyar Színház még egy napra meghosszabbította Jannings világhírű filmjének. Az istenek kegyencének vetítéséig tehát ma délután 3, 5 és 7 órakor az Istenek kegyence kerül színre. Jannings partnerei a gyönyörű Renate Müller és Olga Tschechowa.

Apró hirdetések

Elegáns különbejáratu butorozott szobához lakótárs kerestetik. Érdeklődés: Abrahám Mór, Hosszu u. 19.

— Élelmiszerezülethez, itallal, tüzelőanyagokkal, központban, társat keresünk. Esetleg átadnánk. Cím a kiadóhivatalban.

Kézimunkában Fisch Böske kézimunka szalonja vezet. Malom ucca 16.

Egy teljesen különbejáratu, azonnal elfoglalható, egészséges, napos, virágok kertre nyíló szoba a belvárosban kiadó esetleg fiatalember lakótársat keres. Cím a kiadóban.

Ussischkin szózata:

„Mindig lesznek zsidók szerte a világon, akik Palesztinába kíváncskoznak, de nem lesz mindig elég föld Palesztinában a zsidóknak.”

Ebből az következik, hogy minden erőfeszítés árán minél nagyobb földterületet kell szerezni, — amíg nem késő.

Aki tehát a Zsidó Nemzeti Alap birtokállományát növelni akarja

hagyatékbán is gondoskodik róla.

Ezt legkönnyebben az életbiztosítással kapcsolatban lehet megcsinálni. Jelentéktelen negyedévi díjért, orvosi vizsgálat nélkül, aranykötönyvi megörökítésre alkalmas összegű hagyatékbiztosítást köthet.

1000 HAGYATEKI BIZTOSITÁST ERDELYBEN AZ ÉV VÉGÉIG!

Felvilágosítást nyújt a K. K. L. Központi Irodája, Timisoara, Bulv. Carol 15, továbbá a Phönix Életbiztosító Társaság vezérigazgatói és a K. K. L. biztosítási osztályok a következő helyeken:

Arad	Bul. Regele Ferdinand 1.
Brasov	Str. Vodul Mihail 34 .
Cluj	Str. N. Iorga 16.
Oradea	Str. Gen. Moşoiu 2.
Sátmar	Piaţa Brătianu 2.
Sibiu	Str. Regina Maria 18.
Tárgul-Mures	Piaţa Regele Ferdinand 35.
Timisoara	Bul. Ferdinand 11.

XIV. ÉVF. *
Cluj—Kolozs
június 3
5691 ÉV S

Az Uj Kelet az egy és bányai zsidó napilap
Cikkelnk utányo forrás megjelölés meg
Késiratokat nem megörzészükre nem

A Zsidó nére
Körülbelül 5
Má

Huszonnyó órája s
et a szerkesztőségi
minden zugából rem
angok szólitának, ké
enek: mi van a zsidó
két százalékot?
A csillagos nyári é
ar a hajnal, lassan
nk köszönt az új n
most ezt észre? A s
k tele vannak vár
időkkel. A nyitott
yan sürű a füst,
ár kora este óta it
s, jámbor ortodoxok
ereskedők, munkások
ülnek az íróasztal
k kirtartón, türelm
kesengetésre felcsi
átha most . . .
Kezdenek befutni
ször jönnek a kol
tán sorra jelentkez
ok. Nem lehet megir
arról a hatásról, an
(1:0). Kinizsi—Banatul 4:0 (2:0). Megyorsabb ütemben
ottak ki a mi drukk
elkes, jó zsidó testvé
teki öröm kitoréseivé
redményt és meg
sidó szavazatot.
Es milyen szomor
eltett, amikor egy-eg
ötlen részleteredm
ogy aztán annál
öröm, amikor kiderül
és volt és az összes
sidók abban a város
egyelmezetten szava
ta. Hajnal felé már t
élyi zsidóság utolsó
tette köteleességét, de
mindig nem engedett
balanság, még mindig
nagy kérdés: vajj
eszítéseink gyümölcs
két százalékot? Mi
ni van a Regátban,
ak Beszarabiában z
kormány választási ir

Ma délutánig tartó
kozásnak, az aggodal
ménykedésnek ez az
félhárom órakor meg
első felhivatalos hir
sítéséről: megvan a
több is van annál. E
na azt mondani, hogy
szívekről. Pillanatok
hir a városban. A z
tötték egymást az u
üdvözetet vitték haz
szemekben az öröm
meg és mindenki ug
súlyos lidérenyomás
felől. Ezt a győzelm
saját diadalának tel
gy örült neki, min
döntő sikert ért volt
ben.
Igazuk van az ör
választási eredmény
niai zsidóság összess